

Izbija vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniški prostori:
2637 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2637 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXV. Cena lista je \$6.00 Entered as second-class matter January 18, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO 23, ILL., SREDA, 23. JUNIJA (JUNE 23), 1943 Subscription \$6.00 Yearly ŠTEV.—NUMBER 122
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 4, 1918.

PRVI AMERIŠKI BOMBNI NAPAD NA PORURJE

Zavezniki naslovili svazilo italijanskemu ljudstvu

JAPONCI IZGUBILI 23 LETAL

London, 22. jun. — Ameriški bombniki so danes prvič od začetka vojne sipali bombe na industrijska središča v Porurju, ki producirajo tri četrtine premoga za Nemčijo in dve tretjini jekla in železa, in nacijska oporišča v okupirani Belgiji. Bombni napad je sledil bombardiranju Krefelda, mesta v Porenju, po angleških letalcih. Čez 700 angleških bombnikov je metalo bombe na Krefeld. Napad na to mesto so podpirali ameriški letalci.

Zavezniki stan. Afrika, 22. junija. — Sicilija in južna Italija sta še vedno tarča strahovitih bombardiranj iz zraka. Zavezniki letalci so izvršili nove napade na dvanajst mest in središč. Bombe so padale na tri letališča v Siciliji in Messino, pristaniščno mesto, ki je v razvalinah. Zavezniki letalci so prileteli nad Sicilijo in južno Italijo iz severne Afrike in z Malte, britske otoške trdnjave na Sredozemskem morju.

Zaveznike radiopostaje so posvarile italijansko ljudstvo, "da bodo letalci bombardirali vašo industrijska in komunikacijska središča brez odmora in na isti način kot so bombardirali vašo pristanišča in parnike v času afriške ofenzive. Iz tega razloga vam svetujemo, da zapustite ta središča s svojimi družinami vred in se umaknete v varne kraje. Cilj zaveznikov je uničenje vaših komunikacij, ki služijo osišču, ne pa življenj nedolžnih ljudi. Vaša zveza z Nemčijo je odgovorna za točo bomb, ki padajo na italijanska mesta. Ako hočete rešiti vaše industrije pred uničenjem, ako ste za to, da Italija zavzame mesto, ki ji spada po vojni, tedaj zahtevajte sklenitev miru. Demonstrirajte za mir!"

London 22. junija. — Angleški bombniki so izvršili nove napade na Nemčijo. Ti so sledili bombardiranju Friedrichshafena, kjer so tovarne, v katerih izdelujejo radarsko opremo po načrtih, katere so dali Nemcem francoski izdajalci po kapitulaciji Francije.

Letalski minister je dejal, da so se vsa letala, ki so se udeležila napadov, srečno vrnila v svoja oporišča.

Zavezniki stan Avstralija, 22. jun. — Ameriški letalci so izvojevali novo zmago v spopadu z Japonci nad Laeju, japonsko mornarično bazo na Novi Gvineji. Sestrelili in poškodovali so 23 izmed 36 japonskih letal tipa Zero.

V spopadu nad Darwinom, avstralsko luko, zadnji teden so ameriški in avstralski letalci sestrelili in poškodovali 26 japonskih bojnih letal.

Drugi roji ameriških letal so bombardirali japonske baze na otokih Gilbert, Nauru in Tarawu.

Civilisti na italijanskem otoku obodili fašizem
Zavezniki stan, Afrika, 22. jun. — Zavezniki poveljstvo na italijanskem otoku Pantelleriji je poslalo pismo s podpis 67 italijanskih civilistov, vsebuje obznanje satanskega fašističnega režima, amerškemu generalu Eisenhowerju. "Ta režim", pravi pismo, "ki že dvajset let izseva energije ljudstva, je odgovoren za rušenje italijanskih mest in mizerijo. To se godi za blazne osebne profite voditeljev, ki kujejo zarote z nemškimi razbojnikmi."

Dr. Beneš se je vrnil v London
New York City. — Dr. Edvard Beneš, predsednik češkoslovaške republike, se je 11. junija povrnil v London po petih tednih svojega obiska Amerike, to je Združenih držav in Kanade.

Unija apelira na Roosevelta
Vetira naj protistavkovni načrt
Springfield, Ill., 22. junija. — Uradniki krajevne unije United Farm Equipment & Metal Workers (CIO) so poslali telegram predsedniku Rooseveltu z apelom, naj vetira Smith-Connallyjev protistavkovni načrt, ki je bil sprejet v obeh kongresnih zbornicah. Člani te unije so uposleni v tovarni Allis-Chalmers Co.

Telegram naglašja, "da so se člani delavskih unij prostovoljno obvezali, da ne bodo stavkali, dokler traja vojna. Naša odločitev pobija vse argumente podpornikov protistavkovnega načrta. Mi sodimo, da nam naše aktivnosti dajejo pravico apelirati za vetiranje tega načrta."

Člani unije, spadajoče k United Mine Workers of America, so zadnji teden piketirali tovarno omenjene kompanije, da ustavijo produkcijo in izsilijo razpis volitev od federalnega delavskega odbora, pri katerih naj bi padla odločitev glede reprezentacije delavcev pri kolektivnih pogajanjih.

Ickes in Lewis konferirata
Konec rudarske stavke na vidiku
Washington, D. C., 22. jun. — Razgovori med notranjim tajnikom Ickesom in Johnom L. Lewisom, predsednikom rudarske unije UMWA, obetajo skorajšnjo vrnitev okrog 530,000 stavkujočih rudarjev na delo. Mnenje prevladuje, da bo kmalu prišlo do sporazuma, na čigar podlagi bo vlada še nadalje operirala premogovnike.

Doznavo se, da bo Lewis pristal na predlog, da se stavkarji vrnejo na delo pod starimi pogoji, če bo vlada obratovala premogovnike. Ti bodo obratovali šest dni v tednu in rudarska unija ne bo oklicala stavke, dokler traja vojna.

Ickesov urad je naznanil, da se bodo razgovori nadaljevali, dokler ne bo dosežen zadovoljiv sporazum. Lewis, John O'Leary, Percy Tetlow, John Owen in drugi člani eksekutivnega odbora UMWA se bodo danes sestali z notranjim tajnikom. Ickes je izdal odredbo, s katero "zamrznil" prevoz okrog 3,000,000 ton premoga v korist vojnim industrijam. Zaloge premoga bodo izrpane v prihodnjih desetih dneh, če se rudarji ne vrnejo na delo. Uradniki nekaterih jeklarskih kompanij so izjavili, da bodo morale tovarne ustaviti ali zmanjšati obrat, če ne bodo dobile premoga.

Okrog 200,000 rudarjev počiva v Pennsylvaniji, v West Virginiji okrog 130,000, 47,000 v Kentuckiju, 32,000 v Illinoisu in čez 100,000 v drugih državah.

William H. Davis, načelnik vojnno-delavskega odbora, je odgovoril Lewisu in zavrnil obdolitve, da je ta odbor skoval zaroto z operatorji za namenom, da uniči rudarsko unijo. Odbor je zahteval od unije podpis dvehletne pogodbe z istimi provizijami kot jih je vsebovala prejšnja, katere veljavnost je potekla 31. marca. Davis pravi v odgovoru, da je glasilo UMWA proglasilo to pogodbo, ko je bila sklenjena 1. 1941, za največji uspeh rudarske unije.

Dotok francoskih beguncev v Anglijo ni bil ustavljen kot posledica draštnih ukrepov nemških vojaških avtoritet. Zdi se, da te ne morejo zajeziti dotoka. Francozi beže v Anglijo, ker je pot tja lažja nego v Afriko.

Francozi so uverjeni, da je osvoboditev njihove domovine blizu. Z begom se skušajo izogniti konskripciji za suženjska dela v Nemčiji. To je glavna sila, ki jih goni v Anglijo.

Organizacija generala Charlesa de Gaulle, ki internira vse begunce za dobo zasiljanja, še posluje. To delo bo nadaljevalo, dokler zavezniki niso invadirali Francije.

Amerika mora dobiti otoke, pravi senator
Velika Britanija in Rusija imata program
Zaščita združenih držav
Washington, D. C., 22. jun. — Senator Robert R. Reynolds, demokrat iz Severne Karoline in načelnik senatnega odbora za militaristične zadeve, je predlagal, da Amerika zahteva strateške otoke na Atlantiku in Pacifiku kot plačilo za vojna posojila in drugo pomoč, ki jo nudi Veliki Britaniji, Rusiji in drugim zaveznikom.

"Mi postajamo ljudstvo nemanjšev", je rekel senator. "Mi praznimo naše rudnike, gozdove in žepo v tej vojni, zato moramo zahtevati odškodnino. To ni agresija, temveč zdrava in praktična politika. Velika Britanija bo prevzela vsa severna Afriko, da zaščiti življensko prometno črto do Sueškega prekopa, ker Gibraltar in Malta ne zadostujeta za zaščito te črte. Rusija na drugi strani zahteva vzhodno Poljsko, Litvo, Estonijo, Latvijo, Besarabijo in del Finske. Mnogi sodijo, da bo zahtevala več, ko bo vojna končana."

Reynolds, ki je že prej sugeriral, da Amerika prevzame britske in francoske otoke za neplačane vojne dolgove, je dejal, da mora Amerika dobiti holandske, ruske in japonske otoke po vojni. Njegov seznam vključuje francosko, britsko in holandsko Gvinejo, ki so bogate na bauxitu, aluminiju in drugih rudninah, kakor tudi britske, na katerih Amerika vzdržuje mornarične in letalske baze. Te so v Jamajki, Trinidadu, St. Luciji, Bermudi, Ngvifundlandiji in na Bahamskih otokih.

"Jaz ne sugeriram osvajanja otokov in poseščin kot takih," je rekel senator. "Amerika mora dobiti povračilo v otokih in poseščinah za posojila, ki jih je dala zaveznikom v prvi in sedanjih svetovni vojni. Amerika je ustvarila pogoje za konkurenco v Centralni in Južni Ameriki, kamor pošilja večake in stroje za razvoj tamkajšnjih industrij, ki bodo tekmovala z našimi. Ona dela isto za zaveznike v Evropi in Aziji. Čas je prišel, ko mora gledati v prvi vrsti za svoje interese."

Francoski begunci prihajajo v Anglijo
Nacijske avtoritete ne morejo ustaviti dotoka
London, 22. jun. — Čeprav je ustanovitev odbora za osvoboditev Francije v Alžiru, Alžeriji, nadomestila London kot središče francoskih političnih aktivnosti, se dotok francoskih beguncev v Anglijo ni znižal. Samo v enem tednu je dospelo v Anglijo 200 beguncev. Neki učitelj je privedel v Anglijo ves razred šolarjev.

Dotok francoskih beguncev v Anglijo ni bil ustavljen kot posledica draštnih ukrepov nemških vojaških avtoritet. Zdi se, da te ne morejo zajeziti dotoka. Francozi beže v Anglijo, ker je pot tja lažja nego v Afriko.

Francozi so uverjeni, da je osvoboditev njihove domovine blizu. Z begom se skušajo izogniti konskripciji za suženjska dela v Nemčiji. To je glavna sila, ki jih goni v Anglijo.

Organizacija generala Charlesa de Gaulle, ki internira vse begunce za dobo zasiljanja, še posluje. To delo bo nadaljevalo, dokler zavezniki niso invadirali Francije.

Seatsto ubitih pri eksploziji jahte
Ankara, Turčija, 22. jun. — Šeststo oseb, med temi več rumunskih in nemških častnikov, je bilo ubitih pri eksploziji, ki je nastala na jahti bivšega rumunskega kralja Karola. To je razkril neki potnik, ki je prišel sem iz Rumunije.

Japonska radio-postaja v Mehiki
Mexico City, 22. jun. — List Excelsior poroča o odkritju tajne japonske radiopostaje v vasi Santiagu. Avtoritete niso hoteli potrditi poročila.

Kanadske unije proti splošni stavki
Toronto, Ont., Kanada, 22. jun. — Reprezentantje kanadskih delavskih unij so se izrekli proti ožji splošni stavki in za imenovanje posebnega odbora, ki bo delal na to, da unije izvojujejo zahteve na drug način. Pat Conroy, tajnik Zveze unij, je dejal, da bi bila splošna stavka v vojnem času samomor delavskih organizacij.

Domače vesti
Dr. Arch toži SNPJ
Chicago. — Dr. F. J. Arch, bivši vrhovni zdravnik naše jednote, ki je bil po gl. odboru meseca avgusta 1942 odstavljen iz svojega urada, je pred kratkim vložil tožbo proti SNPJ. Odstavljen je bil zaradi tega, ker se ni hotel pokoriti pravilom, katera določajo, da noben gl. odbornik SNPJ ne more biti istočasno gl. odbornik katere druge podporn. organizacije, dr. Arch je pa vztrajal, da je lahko vrhovni zdravnik pri nas in pri Ameriški bratski zvezi, kjer je še danes. Dr. Arch ne zahteva v svoji tožbi, da mu gl. odbor vrne njegovo službo pri SNPJ, pač pa zahteva, da mu SNPJ plačuje nadalje njegovo mesečno plačo, do katere, kakor on trdi, je upravičen. Zadeva je v rokah odvetnikov.

Naš vojak na dopustu
Chicago. — Milan Renner, član društva 39 SNPJ in štabni sargent v službi strica Sama, se je zadnji teden mudil na dopustu doma pri starših in prijateljih v Chicagu. Prišel je iz Californije, toda vrnil se je v Harrington, Kans. Njegovi starši so tudi člani SNPJ.

Naši bolniki
Duluth, Minn. — Joe Kolar iz Keewatina čaka na operacijo v tujakšnji bolnišnici St. Mary's.

Cleveland. — V bolnišnici Lakeside se nahaja Jos. Lustig, član društva 147 SNPJ, ki je 15. junija prestopil težko operacijo. Članstvo mu želi hitrega okrevanja.

Presto, Pa. — Franca Leskovec, članica društva 166 SNPJ, se je morala podati v bolnišnico Mercy v Pittsburgu, kjer čaka na operacijo. Članstvo ji želi hitrega ozdravljenja.

Iz Kanase
Arma, Kans. — Dne 16. junija je tukaj umrl Frank Spehar, star 68 let in rojen v Ravnah pri St. Jurju v okraju Lütje. V Ameriki je bil 40 let in tukaj zapuška žena, dva sinova in tri hčere. Bil je član društva 434 SNPJ in KS-KJ. Pogreb mu je oskrbel Slovenski združni pokopni zavod.

Vesti iz Clevelanda
Cleveland. — Dne 20. t. m. je umrla Josephine Jereb, roj. Lah, stara 64 let in doma iz Šmarja na Dolenjskem, po domače Mestkova. V Ameriki je bivala 45 let in zapuška tri sinove, štiri hčere in brata, v Waukeganu, Ill., pa druga brata Louisa Laha. Bila je članica društva 137 SNPJ. — Istega dne je umrla za srčno hibo Mary Milnar, roj. Prek, doma iz Krtine pri Dobu na Gorenjskem. V Ameriki je bila 30 let in tukaj zapuška žena in dva sinova. — Dne 21. t. m. je umrl Louis Hlad, star 59 let in rojen v Velikih Slivcih pri Velikih Laščah na Dolenjskem. V Ameriki je bil 33 let in tukaj zapuška žena, pet odraslih otrok, brata in dve sestri. — Iz vojaškega taborišča Hooda, Tex., je prišla vest, da je bil tamkaj po nesreči ubit (povožen od avtotruka) slovenski vojak in Clevelandčan J. Ubic, star 29 let, ki tukaj zapuška žena, otroka in starše.

Nou dogovor med Bolivijo in Ameriko
La Paz, Bolivija, 22. jun. — Tu je bilo naznanjeno, da sta Bolivija in Amerika sklenili nov dogovor glede zvišanja cene pločevini, ki jo dobiva Amerika iz Bolivije. Dogovor je bil sklenjen, ko se je bolivijski predsednik Enrique Penaranda nahajal v Washingtonu.

Jugoslovanski gerilci zavzeli dalmatinsko mesto
London, 22. jun. — Jugoslovanski gerilci so okupirali Knin, važno mesto v Dalmaciji, po porazu osiščne sile, se glasi poročilo častniške agenture Reuters, poslano jugoslovanski vladi. Gerilci skušajo zmanjšati pritisk na svojo silo v Črni gori, kamor so Nemci poslali veliko število vojakov in bojnih letal. Gerilci drže pozicije v Durmitorskem gorovju.

Potres ubil 285 ljudi v Turčiji
Ankara, Turčija, 22. jun. — Notranji minister Hilmi Uran je informiral parlament, da je bilo v potresu, ki je zamajal pokrajino Adapazari med Carigdom in Ankaro, 285 ljudi ubitih in 208 ranjenih. Potres je porušil 1096 hiš in 108 trgovin in poškodoval tisoč drugih poslopij. Več tisoč ljudi je ostalo brez strehe v prizadetih krajih.

Rusija razkrila nemške izgube
Cez šest milijonov ubitih, ranjenih in ujetih
London, 22. jun. — Sovjetska Rusija je v uradnem poročilu razkrila izgube Nemčije in njenih satelitov v vojni na ruskih frontah. Poročilo, ki izraža zaupanje v zmago, je bilo objavljeno ob drugi obletnici Hitlerjevega napada na Rusijo.

Poročilo pravi, da so Nemčija in njeni sateliti izgubili 6,400,000 vojakov od začetka vojne. Številno vključuje ubite, ranjene in ujetje. Poleg tega je Nemčija izgubila 56,500 topov, 42,400 tankov in 43,000 bojnih letal. Samo ruski gerilci so ubili 300,000 sovražnikov.

Ruske izgube v dveletni vojni znašajo 4,300,000 ubitih in pogreanih vojakov, 35,000 topov, 30,000 tankov in 23,000 bojnih letal.

Prejšnje naznanilo o nemških izgubah je bilo objavljeno 23. februarja. To je bilo vključeno v Stalinovi odredbi, katero je naslovil armadi. Stalin je takrat dejal, da so Nemci izgubili devet milijonov vojakov, med temi štiri milijone ubitih.

Uradni komunikacije je zaključen s svarišom, "da zmaga v Evropi ni mogoča brez ustanovitve druge fronte. Sedanji položaj zavis od zaveznikov in načina, kako bodo oni izkoristili obstoječe prilike in ugodnosti. Odlašanje z ustanovitvijo druge fronte lahko škoduje naši skupni stvari."

Komunikacije daje pravi, da ne ustanovitev druge fronte v Evropi je rešila nacijako Nemčijo pred porazom v tem letu.

Zavezniki podpirajo generala Girauda
Anglija in Amerika posegli v konflikt
Alžir, Alžerija, 22. jun. — Amerika in Velika Britanija sta posegli v konflikt med francoskimi političnimi skupinami, ki ga je izzvalo vprašanje kontrole francoske oborožene sile v severni Afriki. Postavili sta se na stran generala Girauda in izrekli proti spremembi v poveljstvu francoske armade, ker bi ta lahko ovirala zaveznike vojne napore proti osiščni sili.

Ti pomeni, da je stališče generala Girauda dobilo oporo pri Ameriki in Veliki Britaniji. Njegova beseda bo imela večjo veljavo pri članih nedavno ustanovljenega odbora za osvoboditev Francije.

Ako bo general Charles de Gaulle, ki je v konfliktu z Giraudom, uresničil svojo grožnjo, da bo zapustil severno Afriko, če ne bo Giraud pristal na njegovo zahtevo, ga bo najbrže nasledil general Georges Catroux. Giraud ima večjo oporo tudi pri članih odbora kot posledica zaveznike intervencije v njegov prilog. Možnost je, da se bo De Gaulle premislil in sklenil sporazum z Giraudom.

Zatiranje krvavih rasnih izgredivov v Detroitu
Federalne čete in oklopne enote poslane v mesto
ROOSEVELT IZDAL POVELJE
Detroit, Mich., 22. jun. — Federalne čete in oklopne enote so dospale v Detroit, da zatrejo plemenske izgrede in poženejo drhalske grupe s cest. Izgredi so bili najbolj krvavi v zgodovini mesta.

Preden so federalne čete prišle v Detroit, je bilo 24 oseb ubitih in čez 600 ranjenih v izgredivih. Za čete je apeliral governor Harry F. Kelly, ko je postalo očitno, da mestna policija in državna milica ne moreta kontrolirati situacije. Med ubitimi je bilo dvajset zamorcev.

Governor Kelly je razglasil izjemno stanje in prepovedal zbiranje ljudi na ulicah. To se ne aplicira samo na Detroit in okraj Wayne, temveč tudi na okraja Oakland in Macomb. Okrog tisoč državnih miličnikov je bilo mobiliziranih v Detroitu, toda ta sila ni zadostovala. Drhali divjajo v mestu, bitke se nadaljujejo in številno žrtve narrača.

Drhalske skupine so napadale avtomobile, v katerih so se nahajali člani nasprotne rase. Več avtomobilov so skupine prekučile in jih uničile.

Največja bitka se je vršila pred nekimi stanovanjskim poslopjem. Iz oken tega poslopija so zamorci streljali na policajce, državne miličnike in ljudi. Bitka je trajala skoro tri ure. Policaji in miličniki so v tej oddali čez tisoč streliv.

Prvi izgredi so se pripetili na mostu, ki spaja otok Belle Isle z Detroitom. Sledili so zmotnemu poročilu o umoru neke zamorce in njenega otroka. Izgredi so se potem razširili na zamorsko četrte.

Washington, D. C., 22. jun. — Predsednik Roosevelt je danes zjutraj odredil, da se morajo vse osebe, udeležene v nelegalnih in izgredivih aktivnostih v Detroitu, vrniti v svoja stanovanja. Odredba je bila izdana po telefonskem razgovoru med Rooseveltom in michiganskim governorjem Kellyjem.

Skoro istočasno je vojni tajnik Henry L. Stimson naznanil, da je instruiral generala H. S. Auranda, poveljnika šestega armadnega zbora, naj zatre izgrede s pomočjo federalnih čet. Aurand, ki je v Chicagu, je povelil to nalogo generalu Williamu E. Guthnerju.

Roosevelt pohvalil rusko armado
Washington, D. C., 22. jun. — Predsednik Roosevelt je poslal premierju Stalinu poslanico kot vrhovnemu poveljniku ruske oborožene sile, v kateri poveljuje junštvo ruskih vojakov v dvehletnem zgodovinskem odporu proti nemškimi invaderjem. Predsednik pravi, "da naraščajoča sila Združenih narodov dokazuje enotnost duha in žrtvovanja, ki je potrebno za našo končno zmago". Poslanica je bila poslana Kremenlinu na predvečer druge obletnice invazije Rusije po nemški sili.

KRIZA JUGOSLOVANSKE VLADE SE NADALJUJE
Poskusi glede formiranja novega kabineta se izjalovili
MIHAJLOVIĆ UŽIVA ZAUPANJE
London, 22. jun. — Vsi dosedanja poskusi za rešitev krize jugoslovanske ubežne vlade so se izjalovili. Jovan Banjamin, poveljni vođa jugoslovanske narodne stranke, je informiral kralja Petra, da ne more formirati novega kabineta.

Kralj bo poveril drugemu politiku sestavo vlade, ki naj bi nadomestila kabinet profesorja Slobodana Jovanovića, ki je resigniral zadnji teden. Vzrok padca tega kabineta je v nezadovoljstvu dveh hrvaških članov vlade — Juraja Krnjevića, podpredsednika vlade, in Juraja Šuteja, finančnega ministra.

Trije faktorji so odgovorni za vladno krizo. Kralj Peter je pred šestimi meseci objavil deklaracijo o smernicah, ki naj bi ustvarile podlago zedinjeni Jugoslaviji po vojni; kritiki trdijo, da člani vlade niso storili skora ničesar, da se ta cilj doseže. Deklaracija je govorila o enotni in demokratični Jugoslaviji po vojni in zagotavljala delno avtonomijo Srbom, Hrvatom in Slovincem, a ostala je le retorična gesta.

Vprašanje zanesljivosti generala Draže Mihajlovića, poveljnika četniške armade in vojnega ministra v ubežni vladi, ki ga je potisnila na površje sovjetska Rusija, je spravilo v zadregu Jovanovičev kabinet. Osebnost prijateljstvo in tekmovanje, ki se običajno pojavlja med člani ubežnih vlad, dostikrat zasenčita politična vprašanja.

Predstavniki jugoslovanske vlade je zanikal poročila, objavljena zadnji nedeljo, da je vključitev enega ali dveh reprezentantov partizanov v novi vladi postala možnost. "To," je dejal, "bi bilo isto, kot da bi predsednik Roosevelt povabil Earla Browdera, voditelja ameriške komunistične stranke, naj postane član njegovega kabineta. Naši razlogi sličejo onim Herberta Morrisona, katere je omenil zadnji teden, ko je konvencija angleške delavske stranke zavrnila prošnjo komunistične stranke za pridružitvev."

Uradni krogi so izjavili, da general Mihajlović uživa zaupanje vseh članov jugoslovanske vlade. Gotovi britski in ameriški krogi so sugerirali, naj Mihajlović ostane poveljnik četniške armade na bojišču, pozicijo vojnega ministra v jugoslovanski vladi pa naj dobi drugi, toda taka izprememba ni na vidiku.

AMERIKA MORA DOBITI OTOKE, PRAVI SENATOR
Velika Britanija in Rusija imata program
Zaščita združenih držav
Washington, D. C., 22. jun. — Senator Robert R. Reynolds, demokrat iz Severne Karoline in načelnik senatnega odbora za militaristične zadeve, je predlagal, da Amerika zahteva strateške otoke na Atlantiku in Pacifiku kot plačilo za vojna posojila in drugo pomoč, ki jo nudi Veliki Britaniji, Rusiji in drugim zaveznikom.

"Mi postajamo ljudstvo nemanjšev", je rekel senator. "Mi praznimo naše rudnike, gozdove in žepo v tej vojni, zato moramo zahtevati odškodnino. To ni agresija, temveč zdrava in praktična politika. Velika Britanija bo prevzela vsa severna Afriko, da zaščiti življensko prometno črto do Sueškega prekopa, ker Gibraltar in Malta ne zadostujeta za zaščito te črte. Rusija na drugi strani zahteva vzhodno Poljsko, Litvo, Estonijo, Latvijo, Besarabijo in del Finske. Mnogi sodijo, da bo zahtevala več, ko bo vojna končana."

Reynolds, ki je že prej sugeriral, da Amerika prevzame britske in francoske otoke za neplačane vojne dolgove, je dejal, da mora Amerika dobiti holandske, ruske in japonske otoke po vojni. Njegov seznam vključuje francosko, britsko in holandsko Gvinejo, ki so bogate na bauxitu, aluminiju in drugih rudninah, kakor tudi britske, na katerih Amerika vzdržuje mornarične in letalske baze. Te so v Jamajki, Trinidadu, St. Luciji, Bermudi, Ngvifundlandiji in na Bahamskih otokih.

"Jaz ne sugeriram osvajanja otokov in poseščin kot takih," je rekel senator. "Amerika mora dobiti povračilo v otokih in poseščinah za posojila, ki jih je dala zaveznikom v prvi in sedanjih svetovni vojni. Amerika je ustvarila pogoje za konkurenco v Centralni in Južni Ameriki, kamor pošilja večake in stroje za razvoj tamkajšnjih industrij, ki bodo tekmovala z našimi. Ona dela isto za zaveznike v Evropi in Aziji. Čas je prišel, ko mora gledati v prvi vrsti za svoje interese."

Francoski begunci prihajajo v Anglijo
Nacijske avtoritete ne morejo ustaviti dotoka
London, 22. jun. — Čeprav je ustanovitev odbora za osvoboditev Francije v Alžiru, Alžeriji, nadomestila London kot središče francoskih političnih aktivnosti, se dotok francoskih beguncev v Anglijo ni znižal. Samo v enem tednu je dospelo v Anglijo 200 beguncev. Neki učitelj je privedel v Anglijo ves razred šolarjev.

Dotok francoskih beguncev v Anglijo ni bil ustavljen kot posledica draštnih ukrepov nemških vojaških avtoritet. Zdi se, da te ne morejo zajeziti dotoka. Francozi beže v Anglijo, ker je pot tja lažja nego v Afriko.

Francozi so uverjeni, da je osvoboditev njihove domovine blizu. Z begom se skušajo izogniti konskripciji za suženjska dela v Nemčiji. To je glavna sila, ki jih goni v Anglijo.

Organizacija generala Charlesa de Gaulle, ki internira vse begunce za dobo zasiljanja, še posluje. To delo bo nadaljevalo, dokler zavezniki niso invadirali Francije.

Seatsto ubitih pri eksploziji jahte
Ankara, Turčija, 22. jun. — Šeststo oseb, med temi več rumunskih in nemških častnikov, je bilo ubitih pri eksploziji, ki je nastala na jahti bivšega rumunskega kralja Karola. To je razkril neki potnik, ki je prišel sem iz Rumunije.

Japonska radio-postaja v Mehiki
Mexico City, 22. jun. — List Excelsior poroča o odkritju tajne japonske radiopostaje v vasi Santiagu. Avtoritete niso hoteli potrditi poročila.

Kanadske unije proti splošni stavki
Toronto, Ont., Kanada, 22. jun. — Reprezentantje kanadskih delavskih unij so se izrekli proti ožji splošni stavki in za imenovanje posebnega odbora, ki bo delal na to, da unije izvojujejo zahteve na drug način. Pat Conroy, tajnik Zveze unij, je dejal, da bi bila splošna stavka v vojnem času samomor delavskih organizacij.

Domače vesti
Dr. Arch toži SNPJ
Chicago. — Dr. F. J. Arch, bivši vrhovni zdravnik naše jednote, ki je bil po gl. odboru meseca avgusta 1942 odstavljen iz svojega urada, je pred kratkim vložil tožbo proti SNPJ. Odstavljen je bil zaradi tega, ker se ni hotel pokoriti pravilom, katera določajo, da noben gl. odbornik SNPJ ne more biti istočasno gl. odbornik katere druge podporn. organizacije, dr. Arch je pa vztrajal, da je lahko vrhovni zdravnik pri nas in pri Ameriški bratski zvezi, kjer je še danes. Dr. Arch ne zahteva v svoji tožbi, da mu gl. odbor vrne njegovo službo pri SNPJ, pač pa zahteva, da mu SNPJ plačuje nadalje njegovo mesečno plačo, do katere, kakor on trdi, je upravičen. Zadeva je v rokah odvetnikov.

Naš vojak na dopustu
Chicago. — Milan Renner, član društva 39 SNPJ in štabni sargent v službi strica Sama, se je zadnji teden mudil na dopustu doma pri starših in prijateljih v Chicagu. Prišel je iz Californije, toda vrnil se je v Harrington, Kans. Njegovi starši so tudi člani SNPJ.

Naši bolniki
Duluth, Minn. — Joe Kolar iz Keewatina čaka na operacijo v tujakšnji bolnišnici St. Mary's.

Cleveland. — V bolnišnici Lakeside se nahaja Jos. Lustig, član društva 147 SNPJ, ki je 15. junija prestopil težko operacijo. Članstvo mu želi hitrega okrevanja.

Presto, Pa. — Franca Leskovec, članica društva 166 SNPJ, se je morala podati v bolnišnico Mercy v Pittsburgu, kjer čaka na operacijo. Članstvo ji želi hitrega ozdravljenja.

Iz Kanase
Arma, Kans. — Dne 16. junija je tukaj umrl Frank Spehar, star 68 let in rojen v Ravnah pri St. Jurju v okraju Lütje. V Ameriki je bil 40 let in tukaj zapuška žena, dva sinova in tri hčere. Bil je član društva 434 SNPJ in KS-KJ. Pogreb mu je oskrbel Slovenski združni pokopni zavod.

Vesti iz Clevelanda
Cleveland. — Dne 20. t. m. je umrla Josephine Jereb, roj. Lah, stara 64 let in doma iz Šmarja na Dolenjskem, po domače Mestkova. V Ameriki je bivala 45 let in zapuška tri sinove, štiri hčere in brata, v Waukeganu, Ill

IZ URADA

Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th Street, Chicago, Ill.

Naš razmah

Glavna opora razmahu vsakega gibanja je krepko, čvrsto in čilo življenje.

Rastline živijo. Živali živijo. In ljudje živijo. Toda naše življenje se lahko razlikuje od rastlinskega in živalskega v tem, da mi tudi hočemo, če tako hočemo. Hotenje je najznamenitejša značilnost plemenitega, pravega, resničnega življenja. Brez nje je to le životarjenje. Volja je tista gonilna moč, ki sili, žene človeka k ustvarjanju čudovitih del v vseh panogah njegovega delovanja. Hotenje je tista sila, ki razgiba človekovega duha in mu vzbuja veselje do dela. To pa je življenje, to je razmah.

Ameriški Slovenci smo jasno dokazali, da je moč takega hotenja v nas. Zavedli smo se je v polni meri. Sesli smo se vsi ter trdno sklenili, da bomo po vseh svojih močeh skušali rešiti svoj narod v stari domovini narodne smrti in sužnosti.

Lotili smo se tega težkega dela z vso dobro voljo in sadovitost tega našega skupnega hotenja se že kažejo. Naše gibanje za rešitev in osvoboditev zasluženo Slovenije se širi med nami bolj in bolj, zaupanje v možnost, da se bo dal doseči naš skupni cilj, se čimdalje razločneje oblikuje v neomajno vero, število naših podružnic se te den za tednom viša in razmah tega v zgodovini ameriškega slovenstva edinstvenega skupnega delovanja postaja čimdalje vidnejši in mogočnejši.

Val našega hotenja, val naše dobre volje narašča. Glejmo, da se to naraščanje nadaljuje! Skrbimo za to, da nas potegne tisti val prav vse za sabo! Belajmo na to, da doseže naš razmah v kratkem svoj višek!

Naše gibanje

V razdobju od 9. do 17. junija so se temu uradu prijavile sledeče nove podružnice: šte. 58 SANS, Center, Pa.; šte. 59 SANS, Brooklyn, N. Y.; nastala iz slovenskega pevskega društva "Slovana"; šte. 60 SANS, Chicago, Ill.; nastala iz postojanke šte. 8 JPO-SS; šte. 61 SANS, Indianapolis, Ind.; nastala iz dr. šte. 166 ABZ; šte. 62 SANS, Crivitz, Wis.; nastala iz dr. šte. 537 SNPJ. Slovenski ameriški narodni svet je štel dne 17. junija 62 podružnic.

V istem času so nam poslale svoje prispevke sledeče podružnice: šte. 5 SANS, Rock Springs, Wyo., \$200.00; šte. 36 SANS, Waukegan-North Chicago, Ill., \$150.00; šte. 39 SANS, Cleveland, O., \$198.25; šte. 47 SANS, Pueblo, Colo. (redno prispevajoče društvo št. 21 SNPJ), \$5.00; šte. 50 SANS, Denver, Colo., \$115.05; obtem je prispevalo dr. šte. 113 KSKJ \$15.00, dr. šte. 21 ABZ \$15.00 in denverski Slovenski dom \$25.00; šte. 62 SANS, Crivitz, Wis. (še v aprilu br. Vincentu Cankarju), \$63.00.

Narodna organizacija Slovenske ženske zveze je nam po svoji predsednici in prvi podpredsednici te organizacije Marie Prislund izročila lep znesek \$601.25 v podporo.

Člani dr. šte. 297 v Ratonu,

N. Mex., so se spomnili Slovenskega ameriškega narodnega sveta ter nam poslali \$7.00 v pomoč. In tako so storili tudi člani in članice dr. šte. 33 ZSZ v Chicagu ter nam naklonili \$14.00 v podporo.

Združena slovenska društva v New Yorku so dodatno poslala \$27.50 in Alex Skerly je postal iz Exporta, Pa., prispevke dr. šte. 317 SNPJ in šte. 138 ABZ v znesku \$6.00 in \$3.00, ki jih je nabral in njemu poslal Prosvetin zastopnik Anton Zornik.

Frank Cvetan iz Tira Hilla, Pa., je nam poslal naročnino, ki jo je povrnila uprava prestalega Cankarjevega glasnika njemu in nekaterim drugim naročnikom. Znašala je \$9.25.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Podružnica šte. 56 SANS, milwauško okrožje, bo imela svojo prihodnjo sejo dne 27. junija, a šte. 55 SANS, Canonsburg-Strabane, Pa., pa tudi na isti dan. Ta slednja podružnica misli imeti dne 4. in morda še 5. julija velik piknik, čigar čisti dohodek je namenjen Slovenskemu ameriškega narodnemu svetu v podporo.

Za dan 20. junija so sklicali Slovenci v Worcesterju, N. Y., javni shod SANSu v prid. Kako se je obneslo to zborovanje, ne vemo, ker nismo doslej dobili še nobenega poročila o njem.

Naša podružnica šte. 33 v Bridgeportu, O., bo imela svojo prihodnjo sejo dne 4. julija popoldne na Boydsvillu. Prireditelj, ki jo je imela ta naša podružnica naši organizaciji in JPO-SS v prid dne 29. maja, se je dobro obnesla.

Z namenom, da se doseže tesna povezanost med Slovenci, Hrvati in Srbi v skupnih prizadevanjih za ustvaritev nove, demokratične, federativne Jugoslavije, se je dne 19. junija vršila v Pittsburghu, Pa., važna konferenca zastopnikov srbske, hrvaške in slovenske politične organizacije. Slovenski ameriški narodni svet so imeli zastopati Etbin Kristan, Janko Rogelj, Joseph Zalar in Mirko Kuhel.

Važno naznanilo

Čikaški poštar g. Ernest J. Krueger nas je obvestil, da je poštini vladni oddelek Združenih držav uvedel zelo važno izpremembo v naslavljanju pošte, ki jo raznašajo večji poštni uradi.

Da se pospeši raznašanje poštini pošiljatev, bo odšle vsaka poštna postaja označena s posebno številko. Postaja, ki nam dostavlja našo pošto, je dobila številko 23. Naslov poštini pošiljatev ni popoln, če ni te številke v njem.

Potemtakem naj se vse poštne pošiljatev, ki so namenjene temu uradu, odslej naprej naslavlja tako: Slovenian American National Council, 3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.

Ker smo že pri tem, naj ponovno opozorimo vse slovenske ljudi, naj pošiljajo ves denar in vse drugo, ki je v zvezi s tem uradom, na gornji naslov. Če to storijo, bo vsaka zadeva nemudoma rešena in opravljena, pa tudi vsaka nerednost izključena.

O.—Poslani bodo po pošti.
V.—Kaj se bo zgodilo najprej?
O.—Okrajni odbor za vojne cene in racioniranje bo enkrat tega meseca poslal okrog forme vsem onim osebam, ki so dobile kupone za racioniranje olja za kurjavo lanske leto. Na fermah bo vprašano:

1. Ime in adresa prosilca.
  2. Adresa, kje se bo kupon rabil (ako ni ista kot prosilčeva).
  3. Ime prosilca lanskega leta (tako je drugačno nego je sedanjega prosilca).
  4. Ime prosilčevega prodajalca in vrsta olja, ki ga rabi.
- V.—Ali se mora podpisati?
O.—Da, prosilec se mora podpisati.

Opozoritev na racioniranje

Kava: kupon 24 v prvi vojni knjižici za racioniranje ostane veljaven do 30. junija.
Sladkor: kupon 13 v prvi vojni knjižici za racioniranje je veljaven do 15. avgusta. Na kupona 15 in 16 v prvi vojni knjižici

se lahko na vsakega dobi 5 funtov sladkorja za porabo v domačem konzerviranju hrane.

Rdeči kuponi: (za mesne izdelke, konzervirane ribe, večino jedilnega olja in sira).

Rdeči kuponi J.K.L. in M. bodo veljavni do konca junija.

Modri kuponi: (za konzervirano in zmznjeno hrano ter neke vrste izsušene hrane).

Modri kuponi K.L.M. bodo veljavni do 7. julija.

Cevlji: kupon 18 v prvi vojni knjižici za racioniranje bo veljaven v času od 16. junija do 31. oktobra 1943.—OWL

Koliko je front?

Napisal Peter Lipa

Mnogo je bilo govorice o takozvani drugi fronti. Napad komandov na Dieppe je povzročil ugibanja brez konca in kraja, dali je bil to nekakšen napad predstraž, naznanjajoč naval na Nemčijo z zahoda. Tudi operacije v Afriki so imenovale drugo fronto, toda splošno javno mnenje je vendar sodilo, da je to nekakšen začetek, ne pa resnična, "prava" druga fronta.

To ime samo na sebi je že zastarelo; to je videti, kakor hitro se poglabimo v sedanji vojaški položaj. Svet je ves v vojni in tudi najbolj konservativno štetje nam razodeva najmanj osem važnih bojišč.

1.—Rusija je še vedno bojišče, na katerem se bodo odigravale največje in najbolj odločilne bitke. Prav za prav pa je tudi tam večje število bojišč, ki se raztezajo od Finske proti jugu do Kavkaza. Letos poleti, prav kakor leta 1941 in 1942, bo Hitler tam zopet napel svoje sile do skrajnosti. Kajti nacisti se ne morejo izogniti neodoljivi potrebi, da še enkrat poskusijo streti ruski odpor. Če bi jim uspelo premagati rusko silo, bi mogli nabrati zadostnih sil za napad na zahodu, katerega bi tedaj mogli začeti kadar koli. Toda že mu začenja primanjkovati časa za uprizoritev velike ofenzive na ruski fronti. Prejšnji Hitlerjevi navalni na ruskem bojišču so se začeli dne 22. junija in 28. junija — toda že takrat so ga obsojevali vojaški kritiki, da je prepozno začel. Zakaj se Hitler letos obotavlja? Brez dvoma zato, ker se boji, kaj bi se moglo zgoditi na zahodu, kakor hitro bo začel napadati na vzhodu. Tu velja naglašati, da je v svoji knjigi "Mein Kampf" prerokoval, da bo zadnji, odločilni boj na vzhodu s Slovani.

2.—Zračna fronta nad Evropo pa tudi šteje kot bojišče, kajti zračne sile so se pokazale v tej vojni kot bistvene važnosti. Ko je oznanil Churchill, da bo poskus za razbitje Nemčije z zračnimi napadi narejen, je obtem označil važnost te fronte. Verodostojni dokazi za zmanjšanje nemške industrijske kapacitete, ki je posledica zračnih napadov,

RADA BI IZVEDELA

kje se nahaja rojak PETER KALAN. Svoječasno je bil v Gilles, Ill. Če bo sam to čital, ali kdo drugi, naj ga opozore na ta oglas. Obrne naj se na naslov: Mrs. Angeline Brauns, Witt, Ill. —(Adv.)

"PROLETAREC"

Socialistično-delavski tednik Glasilo Jugoslovanske soc. zveze in Prosvetne matice. Pisan v slovenskem in angleškem jeziku. Stane \$3 za celo. \$1.75 za pol. \$1 za četrt leta. NAROČITE SI GAI! Naslov: PROLETAREC 2301 South Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

NA NOVO SO SE NAROČILI NA DNEVNIK PROSVETO SLEDEČI:

- Antonia Terbovec San Francisco, Cal.
- Valentin Bergles Chicago, Illinois
- Frank Botic Chicago, Illinois
- Filip Podbevssek Chicago, Illinois
- Joe Kou La Salle, Illinois
- Karel Ambros Oglesby, Illinois
- Fran Lavriha Forest City, Pa.
- Anton Medvesek Johnstown, Penna.
- Nikola Bilich McMechen, W. Va.

Je drug dokaz za vojaško važnost tega bojišča.

3.—V Sredozemlju pa vse kaže na to, da se bo ofenziva kmalu začela. Hanson Baldwin, vojaški izvedenec New York Timesa, je ponovno poudarjal, da so zračni napadi te vrste kot na Pantellerio in druge italijanske baze, priprava na invazijo. Po treh letih od svojega vstopa v vojno, v kateri je mislila izkoristiti zase zmago Nemčije nad Francijo je zdaj Italija neposredno v nevarnosti, da propade tako v gospodarskem, kakor v vojaškem oziru. Uradno je že priznala 633,251 izgub na bojiščih; izgubila je svoj imperij; njena velenesta so opustošena in njena tradicionalna prijateljstva z drugimi narodi so zaigrana. Zdj pa plačuje svoje partnerstvo z Nemčijo še s tem, da mora pričakovati invazije.

4.—Tudi bojišče na Atlantiku je največje važnosti, kajti tam gre boj za to, ali bodo mogli zavezniki oskrbovati evropska bojišča z moštvo in vojnimi materialom ali ne. Novice s te fronte so dobre. Uradni krogi na obeh obalah Atlantika se izražajo optimistično o razvoju vojne proti podmornicam. Akoravno ne moremo navesti natančnih števil, vendar vemo, da je čedalje manj zaveznikov lajdij potopljenih. Čelo Nemci sami javljajo zdaj mnogo manj potopljene tonaje v primeri s prejšnjimi meseci tega leta.

ZENITVENA PONUDBA

Vdovec bi se rad spoznal z žensko srednje starosti, pametnega obnašanja in naprednega mišljenja. Katera resno misli, naj piše na naslov: "ZENIN" No. 1, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill. —(Adv.)

NA PRODAJ IMAMO

najnovije slovenske, srbske in hrvaške fonografske ploče. Slovenske pesmi sa piano in accordion. Portable fonografe in radio. Pri nas dobite vse godbene potrebitine. Pišite po cenik.

BALKAN MUSIC CO. 1425 W. 18th St. - Chicago, Ill. Phone Seelye 4057

SLOVENSKI DOM IŠČE OSKRBNIKA

Valed nepričakovanih težkih razmer, katere so povzročili Hitlerjevi tolovaji po celim svetu in ki se od dne do dne vedno bolj resno pojavljajo pri vodstvu raznih trgovin, slasti pa še pri inkorporacijah, je DIREKTORIJSKI SLOVENSKEGA DOMA v Denverju, Colo., na izredni seji dne 16. junija 1943, z nad tričetrtinsko večino oddanih glasov sklenil, da se trgovino Slovenskega Doma, pričeni prvega julija 1943, sopen odda v najem.

Vsak član(ica), ki spada k eni ali drugi sledečih organizacij: ABZ, KSKJ, ZSZ ali SNPJ, ima pravico kandidirati za oskrbnika s osirom na to, da se nemudoma (in ne pozneje kot do 30. junija) prikladi pri Mr. John Malovru, tajniku Doma, ali pa pri spodaj podpisane, za Slovenski Dom.

ANTHONY JERSIN, predsednik.

POZOR—SLOVENSKI IGRALCI IN PEVCII

Sedaj si lahko naročite sledeče slovenske pesmi prirejene za KLAVIR, HARMONIKO, KITARO in BANJO: "POTICA" polka, "SLOVENSKO DEKLE" valček, "OD TRIGLAVA" koračnica in "HODILA SEM NA BOŽJO POT" polka.

Cena tem pesmicam je vsaka 50 centov, ako pa naročite vse štiri na enkrat \$1.75 za U.S.A. Cena za Kanado je \$2.00.

Igralci lahko dobe tudi "Orchestration" in violin I., clarinet B flat, cornet B flat, saxophone E flat, B flat in bass. Cena je \$1.00.

Z naročilom pošljite "Money Order" oz. poštno nakaznico na:

LAWNDALE MUSIC PUBLISHERS

2109 So. Drake Ave. Chicago, Ill.

5.—Kljub kritični gospodarski situaciji, ki je posledica 12-letne borbe proti Japoncem, je Kina že zopet pokazala čudovito možnost, spremeniti poraz v zmago. V teku zadnjih bitk v okraju Inchanga so ne le odbili grozeči napad na Chunk-King, temveč tudi zopet zasedli bistveno važna ozemlja, na katerih pridelujejo riž. Kitajski in ameriški letalci so z vedno večjo silo podpirali armado na kopnem. Šest let po začetku vojne, katero so Japonci mislili končati v par mesecih, še vedno zaman poskušajo zaključiti "kitajski incident".

6.—Akoravno je zračna vojna v Burmi v času monsoonskih mesecev neizogibno morala ponehati, ameriški in britanski letalci vendar tudi zdaj od časa do časa, kadar je vreme količkaj ugodno, razbijajo vojaške japonske objektivne. V teku meseca maja je bilo več bomb vrženih na japonska letališča, njihove železnice in municijska skladišča nego jih je padlo na London v času najhujše Hitlerjeve zračne ofenzive v mesecu septembru 1940.

7.—Na južnem Pacifiku je videti v primeri z drugimi frontami zastoj vojaške aktivnosti, toda tudi tam zaveznike zračne sile neprestano napadajo japonske baze, potapljuje japonske ladje in uspešno odbijajo vse sovražnikove poskuse. Zelo značilno je, da japonska mornarica ni več poskusila nobenih obširnih operacij, odkar je na Salo-

Dr. John J. Zavertnik

PHYSICIAN & SURGEON 3724 W. 26th Street Tel. Crawford 2313 OFFICE HOURS 1:30-4 P. M. Except Wed. and Sun. 8:30 to 8:30 P. M. Except Wed., Sat. and Sun. Residence: 2218 S. Ridgeway Ave. Phone Crawford 6448 IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 8700

Ustavite tisto srbečico

BRAXON PASTE je koristno zdravilo za atletične noge, brivno srbečico, lišaje in druge manjše kožne srbečice. Da takojlnjo pomoč na srbečo kožo. Brez duha, brezmaščeno in ne zahteva nobenih obvez. Polijite en dolar na BRAXON CO. Dept. P., 322 So. Clark St., Chicago, Ill. in mi vam pošljemo to, poštne prosto. Povrnitev denarja jamčena.

CEMU TRPITI RADI VAŠIH NOG

Dr. Blaszcynski's zdravilo, katerega sedaj lahko dobite tudi po pošti—vam bo pomagalo. BOROCYL FOOT-BATH POWDERS stane samo 65c, pomaga proti srbečici, prevelikemu potenju, smrdljivosti in srbeči koži, ki vodi v atletičnost nog. OXINE POWDER samo 35c, se rabi po kopeli in tudi za v čevlje in nogavice. BOROCYL PASTE, samo \$1.35 za pomoč za boleče odprte rane na nogah.

BOROCYL CO. 1200 N. Ashland Ave., Chicago, Ill. Phone: BRUNSWICK 7209 (Adv.)

monih doživela svoj veliki poraz; tudi na otoku Attu ji ni uspelo, bodisi privesti ojačenja, bodisi odvesti svojo tamošnjo posadko.

8.—Ameriške vojaške sile, ki so Japonce na Attu otoku uničile, zdaj "rahljajo" utrdbe na otoku Kiski, zadnji japonski bazi v Aleutih. Na obeh koncih loka, katerega opisujejo krajne točke japonskega prodiranja, v Aleutih in Salomonih, so torej zavezniške sile v napadu.

Hitler je začel to vojno na eni sami fronti. Upal je, da bo to ostalo. Toda vojaške sile Zedinjenih narodov so zrastle in zdaj divjajo boji najmanj na o-

smih različnih frontah. Kdor danes uporablja izraz "druga fronta", ima v mislih le drugo fronto proti Hitlerju na evropskem kontinentu. Za Hitlerja pa bo druga fronta tuda njegova zadnja fronta.—(ONA)

FARMA NA PRODAJ

Prodajamo farmo (prazno), vse obsejano detelja in trava. Lepa, velika hiša in tri velike stalle, prostora za 30 glav živine. Dosti dobre vode pri stali in v hiši. Nizka cena. Oglasite se osebno ali pa pišite na: Katarina Potočar, R. 1, Box 67, Hartwick, N. Y. —(Adv.)

Razni mali oglasi

MOŠKI, ŽENSKE IN MLADENIČI

dobe čisto tovarniško delo po dnevu ali v noči.

Čas in pol za nadurno delo. Skušenost ni potrebna, vam plačamo ko se učite dela. Plačane počitnice. Stalno delo sedaj in po vojni.

Izvrstna prevozna zveza.

"AN ESSENTIAL INDUSTRY" 2425 South Rockwell St.

VLOGE
v tej posejilnici
savarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in družbene vloge LIBERALNE OBRESTI
St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Avenue - Hend. 5678 CLEVELAND, OHIO

V blagi spomin
prve obletnice smrti naše nepozabljene soproge in matere
TEREZJE LEPEY
katera je preminula 25. junija 1942.
Leta dni bo že minulo odkar si nas za vedno zapustila — kak' pustjo je življenje naše ko Tebe več med nami ni odkar počival v miru, naša draga, v hladni zemlji.
Žalujoci ostali: Frank Lepey, soprogo: Julija, Verona, Fani in Frank, hčere in sinovi, vsi v Chicagu in Mary, omožena Sikole, hči v Coloradu. Chicago, Ill.

V blagi spomin druge obletnice smrti
našega dragega nepozabnega soproga in očeta
ANTONA BOGATAJA
ki je preminul 18. junija 1941.
Dve leti je že minulo od kar Ti nas zapustil si. Oh, kak prazno je življenje naše kar Tebe več med nami ni. Počivaj v miru, naš ljubljeni soprogo in oče, dokler se ne snidemo s Teboj nad zvezdami.
Žalujoci ostali: ANNA BOGATAJ, soproga, sinovi in hčere v Renton, Pa.

Naznanilo in zahvala
Žalostnega srca naznanjamo javnosti, da je preminul naš ljubljeni soprogo, oče in stari oče
MIHAEL ČERNE
Umrl je 6. junija 1943 v Willardu, Wis. Pokojnik je bil mrtvooden domala pet let in sedanja tri leta pa popolnoma privezan na posteljo. Rojen je bil 17. septembra 1867 v Hratniku, vas Čeco pri Trbovljah na Spodnjem Štajerskem in star ob smrti 75 let. 8 mesecev in 22 dni. Pokopan je bil 8. junija 1943 po civilnem obredu na Narodnem pokopališču v Willardu, Wis. Pokojnik je premaril od mladih nog in sicer v Trbovljah, na Ogrskem, Nemikem v Gladbecku, na Westfalskem in Zagorju ob Savi. Leta 1910 se je preselil s svojo družino v Zedinjene države Amerike in se nastanil v Breesy Hillu, Kan., kjer je nadaljeval svoj premarogarski poklic nadaljnjih 10 let. Zadnjih 23 let je bil pa nastanjen na fermi v Willardu, Wis., kjer je tudi zaključil svojo življenjsko pot. Tem potom se šelimo iskreno zahvaliti vsem, ki ste nam stali ob strani v uri žalosti in nam pomagali v enem ali drugem oziru. V prvi vrsti se prav lepo zahvalimo društvu "Slovenski kmetovalec" št. 198 SNPJ za kooperativno udeložbo pri pogrebu in za podarjeni mu krasni venec. Nadalje srčna hvala za vence in cvetice sledečim: mr. in mrs. Jack Herrik & family, mr. in mrs. Mike Krulitz in druž., mr. in mrs. Matt Malnar in druž., mr. in mrs. Joseph J. Ierlich in sin, vsi na Willardu, Wis. in miss Margaret McCarthy iz Chicaga, Ill. Lepa hvala tudi društvu predsedniku na lep nagrobni govor, ter mr. Mike Krulitzu za vodstvo spreveda in noličnem in sploh vsem, ki ste se udeležili pogreba in spremlili pokojnika k mirnemu počitku na mirovdvor. Hvala tudi vsem, ki ste dali avtomobile na raspolago. Tebi, dragi soprogo in oče, pa šelimo počivaj v miru in lahka naj Ti boče ameriška zemlja.—Žalujoci ostali: Mrs. Louise Černe, soproga: Michael ml., Joseph in Frank, sinovi; Matilda, Stephanie in Christine, hčere, ter sedem nečakov in nečakinj, Willard, Wis.

Naznanilo in zahvala
Žalostnega srca naznanjamo vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 24. maja 1943 nenadoma preminula naša draga soproga in mati
HELENA LEBER
Rojena je bila 18. avgusta 1883 v St. Paulu pri Preboldu na Štajerskem, njeno deklisko ime je bilo Helena Artnik. V Ameriki je bila 30 let. Tu zapušta moča in sina, ki je v U.S. armadi. Pokojnica je bila dolgotrajna članica društva št. 187 SNPJ in tajnica tega društva približno 20 let. Najlepše se zahvaliva vsem prijateljem in znancem, ki ste bili nama v pomoč in tolažbo v težkih urah. Šečno se zahvaljujemo za poslanecence in cvetice v izkaz simpatij in sicer: društvu št. 187 SNPJ, društvu Lesjack, društvu Drenik, druž. Mary Zupan, mr. in mrs. John Dobrac, mrs. Terezija Juvan in druž. Wegel in Milin-waukeja, Wis., mr. in mrs. Ed Lafayette, ter vsem mnogim prijateljem in drugorodcem. Lepa hvala tudi za darove za naše: mr. in mrs. Joe Premk, mr. in mrs. Fr. Volk, Ed. Volk, Ana Cveihar, in mrs. Martha Kovacic, Joe Mocnik, mr. in mrs. Benich, Mary Gulay, ter Martho Kovacic, Joe Mocnik, mr. in mrs. Benich, Mary Gulay, in ipustitva, prosimo, ča nama oprostite. Tebi pa, draga soproga in mati, šeliva počivaj v miru in lahka naj Ti boče ameriška zemlja.—Žalujoci ostali: Joe Leber st., soprogo in Joe Jr., sin, Franklin, Kansas.

Domača fronta

Vprašanja in odgovori, ki so tičeje obnovitve kuponov za kurjavo

V.—V katerih krajih bodo naslednje leto racionirali olje za kurjavo in petrolej?

O.—V istih 33 državah in v distriktu Columbia, kjer je bilo to racionirano že lanske leto.

V.—Zakaj?

O.—Zato, ker so v teh državah ostale možnosti za prenos petrolejskih pridelkov — olja za kurjavo in petroleja — nezadostne.

V.—Kdaj bodo izdani novi kuponi?

O.—Vse je pripravljeno, da se novi kuponi šdadjo še ta mesec tistim, ki živijo na isti adresi kot lanske leto.

V.—Zakaj tako zgodaj?

O.—Zato, ker prodajalci lažje dobavljajo potrebe za vse leto, ako se dobavljajo tudi poleti.

V.—Kako se bodo dobili novi kuponi?

Glasovi iz naselbin

Novice od društva V boj

Cleveland.—Zadnja seja društva V boj 53 SNPJ je veliko razpravljala tudi o usodi našega trpečega naroda v rojstni domovini, to je o pomožni in politični akciji. Društvo je že pred nekaj meseci zavzelo akcijo za ustanovitev postojanke SANSa, kar se je tudi zgodilo 28. maja. O tem je deloma že poročal naš predsednik brat Barbič. Prav ta predsednik je prejel organizirano in iniciativno našega društva tukajšnja postojanka JPO-SS, v kateri so vključena skoraj vsa društva v tej okolici. In ta postojanka št. 35 je spravila skupaj že tudi lepo vsoto denarja.

Zadnja seja je razpravljala, kako je važno, da se zanimamo tudi za SANS, kajti politična akcija za osvobodjenje stare domovine je neobhodno potrebna. In tako je seja pokazala, da smo kot društvo pripravljene doprinesiti žrtve. Sklep zadnje seja se glasi, da iz društvene blagajne prispevamo \$25 mesečno do preklica, in sicer gre polovica te vsote za politično in polovica za pomožno akcijo. Prejlnji mesec pa je društvo sklenilo, da prispeva \$50 SANSu. Želeli je, da tudi druga društva store svojo dolžnost in sledijo V boju.

Naše društvo je storilo ta sklep, ker se zavedamo važnosti obeh akcij za osvoboditev in pomoč Sloveniji. Čas je resen in usoda našega naroda kritična. Zato naj bo v teh resnih časih dolžnost vseh ameriških Slovencev, da stopimo v akcijo. Sedaj ni čas za činost in pasivnost. Sedaj je čas, da sleherni Slovenec in Slovenka sodeluje pri obeh akcijah, pri JPO-SS in SANSu za rešitev našega naroda.

Pri tem so mi nekateri člani izročili svoje prvotno prispevke za SANS. Naš predsednik Frank Barbič, ki je obenem tudi predsednik tukajšnje postojanke 48 SANSa, je prispeval kar deset dolarjev za politično akcijo. S tem je pokazal, da ni dovolj le navdušen, pač pa je treba tudi prispevati za stvar, če hočemo kaj doseči. Dalje je prispevala dva dolarja za SANS in prav toliko za JPO-SS naša članica Mrs. Urek, ki je za pomožno akcijo že prej večkrat prispevala. Naš blagajni John Kos je tudi prispeval dolar za SANS, tako za začetek. Ker poznam Johna, vem, da bo še dal v ta namen, kakor je že tudi precej prispeval za JPO-SS.

Žal, da ni med nami več takih posamelecev. Upamo in pričakujemo od slehernega člana, da se bo zbudil iz svoje zaspalosti in doprinesel svoj delež, in sicer ne le kot član društva, pač pa tudi kot sin ali hči svojega naroda. Prispeva naj vsakdo po svoji moči. Sicer ni nihče prisiljen, le na vsakega izmed nas dolžnost, da to stori iz bratskih in človekoljubnih nagonov ali dolžnosti.

Torej društvo V boj je pokazalo ostalim društvom, po kateri poti bi morala iti tudi ostala društva v nasebini. Vsa društva tega mogoče ne zmorejo, vendar pa lahko pokažejo dobro voljo s tem, da prispevajo kolikor morejo.

Prihodnja seja tukajšnje postojanke SANSa se vrši 25. junija. Delavskem domu. Zastopniki so prošni, da so vsi navzoči. O ustanovni seji te postojanke je poročal brat Barbič, da so trije naši člani v njenem odboru (jaz se radi boleznim nisem mogel udeležiti). Poročal je tudi, da je vsakdo odklanjal sprejeti v odbor, katerega so s težavo skupaj tvorili. Upajmo, da bo v bodoče bolj in da se bodo vsi zastopniki in drugi člani zavedali in prihajali na seja SANSa, posebej na odbor. Več bom še poročal kako bo z našo postojanko. Odvisno je pač, koliko bomo skrbili za idejo. Par ljudi ne more dosti storiti, toda če bomo stali naše sile skupaj in pritegnili za idejo slehernega rojaka v nasebini, tedaj lahko veliko dosežemo.

Naše društvo V boj se ne zaveda svoje dolžnosti le napram naši bivši domovini, marveč tu-

di napram naši novi domovini. In tako smo nabavili že za tisoč dolarjev vojne posojila. Dalje ima društvo do sedaj že 45 mladih članov v službi Strica Sama. Torej je tudi častno številko za društvo. Ti fantje se v pretežni večini nahajajo še v tej deželi, ali nekaj jih je pa že tudi na bojnih poljanah. Želimo vsem zdravega in srečnega povratka v našo sredo.

Zadnje čase imamo pri društvu več volnikov kot običajno, in to največ za poškodban, kar je znamenje, da smo vsi zaposleni, posebno še delavci v tovarnah, ki so več ali manj podvrženi poškodbam. Na bolniški listi za ta mesec so: Anton Ravnikar, Mary Kuncič, John Traven, Frank Polanz st., Leo Boštjančič, Anton Bavetz, Vinko Starman, F. Pičman st., Frank Krašovec, Vincenc Zorc, ki je bil operiran, kakor tudi Maks Mihelič. Mladi Edward Gmajner,

IZ GIBANJA SANSa in JPO-SS

Seja podružnice 2 SANS

Chicago, Ill. — Podružnica 2 SANS bo imela svojo redno seja dne 26. junija ob osmih zvečer v Fleinerjevi dvorani, 1638 N. Halsted st. Podružnica ima sedaj 62 članov, ki prispevajo mesečno. Obzaluje, ker se Slovenci tako malo zanimajo, ko gre za tako važno stvar. Po mojem mnenju bi naša podružnica lahko štela najmanj 300 podpornih članov.

Torej pridite na to seja, se vpišite v postojanko in prispevajte mesečno, kolikor vam razmere dopuščajo. Vem, da bi lahko vsakdo pogrešal 25 ali 50 centov na mesec. Še enkrat vam v imenu zaslužjenih in lačnih rojakov onkraj luže kličem, da pridete na to seja.

John Morsi.

Od podružnice 32 JPO-SS

So, Chicago. — Te vrstice naj služijo kot uradno naznanilo, da se vrši zelo važna seja podružnice 32 JPO-SS v petek, 25. junija, pričetek točno ob osmih v navadnih prostorih. Prošeni ste vsi zastopniki, da se gotovo udeležite te važne seja. Na dnevnem redu bo par zelo važnih stvari in obenem moramo tudi nekaj ukreniti za prihodnjost jesen, da privedimo zabavo ali kaj podobnega.

Naša podružnica je že imela dve zabavi, od katerih je šel čisti prebitek za JPO-SS, za rusko vojno pomoč in za SANS — torej za tri dobre stvari. In to delo moramo nadaljevati.

Frank Kosic, predsednik.

Waukegančan zapet na delu

Waukegan-North Chicago, Ill. — Dne 27. junija se bo pri nas začela kampanja za zbiranje prispevkov v prid SANSa. V ta namen smo razdelili našo celokupno nasebino v 11 okrožij, vsako okrožje s svojim odborom in kapetanom na čelu. Kapetani so sledeči:

- Za prvo okrožje — Market st. in severna stran Waukegana — je kapetan Frank Bruce; za drugo okrožje — Sheridan rd. Utica in Lenox — Frank Nagode; za tretje okrožje — McAllister ave., Waukegan in North Chicago — Mrs. Agnes Dukič; za četrto okrožje — Wadsworth ave. — Ignace Grom; za peto okrožje — Adams st. — Lawrence Ogrin; za šesto okrožje — Park in Lincoln — Frank Ogrin; za sedmo okrožje — Victoria in Jackson — Math Jereb; za osmo okrožje — Commonwealth in zapadna stran železnice North Shore — Anton Kobal; za deveto okrožje — May, Cummings, Helmholtz in okolica — John Mahnich; za deseto okrožje — zapadna stran Waukegana — dr. Andrew Furlan; za enajsto okrožje — Deseta cesta — Mrs. Antonia Vranich.

Nabiranje denarja bo v formi kompeticije med navedenimi kapetani in njihovimi ekipami. Vsakdo se bo držal svojega okrožja pri tem kontestu. Potem pa bodo označeni zmagovalci ali zmagovalke, kateri bodo po redu največ nabrali za SANS.

ki je prišel k našemu društvu prošega novembra s prestopnim listom, se zdravi v Mestni bolnišnici. V bolnišnici sta tudi Mary Smole in Frances Petrič. Članstvu priporočam, da jih ob priliki obiščete, bolnikom pa želimo hitrega okrevanja.

Zeleti je, da pridejo bolniški obiskovalci na seja in tam poročajo o stanju bolnikov. Pridite, ako je le mogoče. Seveda je med vami dosti takih, ki delajo tudi ob nedeljah in ne morejo priti na seja. Je pa veliko takih, ki bi lahko prišli in poročali na seja. Tudi naše seja bi morale biti bolj obiskane kot je sedaj. Torej če, kajti sedaj je gasolin na odmerke in ob nedeljah ne morete iti daleč na razvedrilo. Torej bi lahko prišli na seja. Tudi ženske, katerih je pri našem društvu lepo številno, bi morale bolj udeleževati sej. Te so kratke in jedrate. Torej razmislite se enkrat in pridite na seja.

Drugače, posamezno tudi razpravljamo o današnjem svetovnem položaju, o usodi našega naroda, razpustu kominterne in partizanih. Ugibljemo vsak po svoje. Pa pozdrav vsem do prihodnjic.

J. F. Dura, tajnik.

Kot omenjeno, bodo ti odbori šli na delo 27. junija in kampanja se zaključi 10. julija. Ta dan bo navedeno ime zmagovalca ali zmagovalke, ki bo največ nabrala.

Članarina za postojanko SANS je določena dolar letno. Vsakdo, ki bo prispeval to vsoto, bo prejel člansko kartico, plačano za leto 1943. Vsakdo naj prispeva, kolikor mu je mogoče in sodeluje naj pri tej akciji v korist slovenskega naroda.

Zgoraj navedeni kapetani bodo imeli vnaprej zbrane ali določene pomočnike. Vsi naj grejo na delo 27. junija. Delo bo težko, vreme vroče, delavci so tudi trudi radi vsakdanjega dela. Vendar žrtvujejo čas za to in bodo delali, da se kaj koristnega napravi. Bodite prijazni napram njim in prispevajte, kar je v vaši moči. Delujmo vsi skupaj. Naša nasebina Waukegan-North Chicago ne bo ostala v ozadju pri tem delu. — Za odbor št. 36 SANSa —

Joseph Zorc, tajnik.

Članstvo društva šte. 33 ZSZ prispevalo za SANS

Chicago, Ill. — Za SANS so darovali sledeči člani in članice društva 33 ZSZ: Po \$5.00 družina Leo Jurjovec, Mary Colnar iz Berwyna, Ill.; po \$1.00 Frank Grill pa mr. in Mrs. Konrad Ladstatter; po 50 centov Louis Zefran; po 25 centov Angelina Korančan, Frances Ziebert, Pauline Ozbolt, John Jersich, Joseph Primožič, Philip Podbevšek; skupaj \$14.00.

Ta znesek je bil izročen Slovenskemu ameriškemu narodnemu svetu. — Leo Jurjovec.

Društvene priredbe

Karnival mladinskega krožka

North Chicago, Ill. — Kakor je bilo že poročano v Prosveti dne 16. junija, priredi naš mladinski krožek, sestojec iz mladih članov vseh treh društev SNPJ, "penny carnival". Vrši se ta petek, 25. junija, pričetek ob sedmih zvečer v Slovenskem domu.

Ker je to prva priredba našega krožka za njih lastno blagajno, ni več kot prav, da jih obiščemo vsi, kajti ta krožek je še edini, ki deluje s polno paro v

The Quickest, Surest Way YOU Can Help Win This War

Buy Defense BONDS—STAMPS Now!

naših dveh nasebinah—Waukeganu in North Chicagu. Krožek se je še vedno odzval vsakemu povabilu tega ali onega društva in obogatel njihov program ter na posetnike vedno napravil dober vtis. Torej je zdaj na mestu, da jih za njih petletnico posetimo vsi in se jim nekoliko oddolžimo za njih pomoč starejšim društvom.

Kot je ime "penny carnival" pove, bo to za nas nekaj novega; pa tudi nam obeta mnogo smeha in zabave, ki nam je v teh kritičnih in napetih časih tako zelo potrebna. Apeliramo torej na vse članstvo SNPJ v naši celokupni nasebini, da se udeležite te priredbe mladinskega krožka. Posebej pa apeliramo na članstvo društva Sloge, da ne bo manjše društvo bolje zastopano kot naše. Zabave bo dosti za vse.

Frank Bruce, 14.

Piknik društva 38

Kenosha, Wis.—Društvo Ilirija 38 SNPJ je zaključilo na zadnji seji, da priredi piknik v nedeljo, 11. julija. Piknik se vrši v dobro znanem Washingtonovem parku na hribu št. 3. Vrši se v prid društvu blagajni, ki je že skoro izčrpana.

Članstvo se uljudno vabi, da se piknika udeležite polnoštevilno, kajti je nas vseh dolžnost, da skrbimo za blagajno. Uljudno vabimo tudi druge Slovence in Jugoslovane, da nas pridete obiskat. Ne pozabite, bratje in sestre iz bližnjih nasebin, kajti tudi vi ste dobrodošli. Bo vsega zadošči. Plesali bomo na travi, pili in pili hladno pivo. Prigrizke si bo moral vsakdo sam preskrbeti, ker je težko dobiti meso. Torej pridite drugo nedeljo v juliju v Washingtonov park, hrib št. 3, da se bomo skupno zabavali. Piknik se prične ob eni uri popoldne.—Za odbor,

Frank Žerovec.

Piknik gospodinskega kluba

Strabans, Pa.—Tukajšnji gospodinski klub, odsek društva 138 SNPJ, je sklenil, da priredi piknik v nedeljo, 27. junija v dobro znanem Drenikovem parku. Piknik se vrši za naše fante, ki se nahajajo pri vojaki. Če bo kaj dobička, bomo ta denar shranili za po vojni. Imamo že nekaj blagajne v ta namen. Želimo namreč napraviti nekaj denarja, da bomo lahko dale kakšno podporo, če kdo pride bolan ali pohabljen domov. Če pridejo vsi zdravi, kar jim iz srca želimo, bo pa še toliko boljše zanje in za nas druge; v tem primeru bomo pa vsem skupaj napravile veliko "ohcet". Samo da bi se nam ta želja uresničila.

Ker imamo veliko število fanov pri vojakih iz naše nasebine, ste uljudno vabljeni vsi rojaki in rojakinje, da pridete v nedeljo na ta piknik in pomagajte do večje blagajne. Naši fantje nam bodo gotovo hvaležni, da smo se jih spomnili. Torej ste uljudno vabljeni in dobrodošli vsi.

Ivana Krulce.

Od časa do časa

poročila in komentira

Milan Medvešek

Na našem kulturnem polju v Clevelandu danes ni tistega življenja, kakor je bilo še nedavno tega. Lansko sezono je bilo izredno malo kulturnih in prosvetnih priredb. Mnogi se boje, da bo težko oživeti ona društva, ki jih je vojna spravila iz normalnega tira. Menijo, da je mrtve stvari težko oživeti. Nekaj je resnice na tem, vendar pa je upati, da društva, ki so imela dober material in so resnično ustvarjala kulturne vrednote, zopet ožive po vojni in nadaljujejo s svojim pozitivnim delom med nami. Kar pa je bilo slabega na našem kulturnem in izobraževalnem polju, pa ne bi bilo nič škodilo, če nikoli več ne pride do sapa. Potrebujemo več kvalitete in manj kvantitete!

V Clevelandu je nagloma umrl **Leise Rozman**, urednik **Glasa**, ki je uradno glasilo Slovenske dobrodelne zveze.

Življenje je čudno. Mnoge preveč obteži z delom in skrbmi in tako omagajo na sredi pota, ko bi človek najmanj pričakoval ...

Pokojnik je bil 45 let star. V stari domovini je maturiral in pozneje študiral na ekspančni akademiji na Dunaju.

Z Lojzeto sva bila dobra znanca, dasiravno sva bila različnega prepričanja. Po naravi je bil miren in tolerant. Naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Premogarji danes stoje trdno

za Lewisom, ki je v boju za vzvišanje njih mizernih plač. Podpirajo ga za to, ker vedo, da je njegovo stališče pravilno. Ako ne bi bilo, ne bi stali za njim. Pri zadnjih predsedniških volitvah je Lewis nastopil proti Rooseveltu in apeliral na premogarje, naj volijo Willkieja. Tedaj premogarji niso poslušali Lewisa, ker so vedeli, da je njih predsednik igral grdo politiko, a danes ga poslušajo, ker se bori za večji kos kruha premogarjem, kateri ga krvavo zaslužijo.

V vojni smo. Zrtvovati je treba na vseh krajih in koneh. Toda vprašanje je, kdo resnično žrtvuje? Ali veliki tovarnarji in veliki trebušniki? Še daleč ne. Žrtvuje največ delavec, mali človek, in čim več žrtvuje, toliko bolj pritiskajo nanj, da mora žrtvovati več.

Zakon proti stavkam bo morebiti že v veljavi, ko zagledajo luč te vrstice. Ako predsednik Roosevelt ne vetira te protidelavske postavbe, potem bo to za delavstvo silen poraz.

Mnogi bodo kritizirali predsednika Roosevelta, ako podpisne ta protidelavske zakon, toda, če hočemo biti objektivni, moramo priznati, da se danes predsednik nahaja v velikih škripljih. Glavno besedo ima kongres in ta je od zadnjih volitev silno nazadnjaški in neprijateljski delavstvu. In tako predsednik—hoče dati, nočeš, moras—mora reakciji dati koncesijo za koncesijo.

Tisti, ki se danes neprestano jeze nad administracijo in jo dolže za vse, kar se stori slabega v deželi, se naj bi rajši jezili sami nase, ker niso nič storili pri zadnjih volitvah, da bi preprečili reakcionarni val, ki je poplavljal kongres. Sploh je ameriško delavstvo politično silno nezrelo, tako nezrelo, da bi se človek zjokal na glas.

Pisatelj **Louis Adamič** se veliko trudi za staro domovino. In njegov trud rodi sadove. Njegove besede slišijo milijoni. In kar je tudi zelo važno, odprta so mu vrata do najvišjih ljudi v deželi in celo Bele hiše. Toda za otnitev domovine bo treba potrkati tudi na vrata Kremisa, kjer bodo imeli precej besede o usodi slovenskega naroda in o usodi Jugoslavije.

Ameriški Slovenci, oziroma Ameriški slovenski narodni kongres bi moral poslati poslance v Moskvo, če pa bi bilo nemogoče poslati več oseb, naj bi poslal vsaj pisatelja **Louisa Adamiča**. S tako misijo bi Adamič veliko koristil slovenskemu narodu v domovini, a obenem si bi malo ogledal Rusijo in potem povedal, kaj je kaj.

Thomas Mann, slovitil nemški

pisatelj, ki danes živi v izgnanstvu v Ameriki, ni komunist, navzlic temu pa je pisal krasno pis mo sovjetskemu pisatelju Aleksiju Tolstemu, v katerem daje Rusiji in prav tako sovjetskim voditeljem priznanje za njih boj proti Hitlerju. Njegovo pismo je polno odkritega občudovanja. Ako pa med nami izrazimo občudovanje za Rusijo, se nas "pita" s komunisti, nedemokrati in sopotniki.

O prisvajanju spisov iz ameriških revij sem zadnjič pisal v Prosveti. Brat urednik je nato v svoji opombi omenil, da bi bilo dobro, da bi povedal, kdo je dopisnik. Zakaj bi ime obešal na veliki zvon? Meni ni na tem, da bi koga diskreditiral, temveč želim, da se povedo viri, kadar kdo malone dobesedno prevaja iz ameriških revij. Ne, s tisto kritiko nisem mislil Toneta Gardna, pomožnega urednika Prosvete.

Da ne bi urednik mislil, da kaj zapišem kar tja v en dan, sem mu poslal dotični članek, katerega naj primerja s slovenskim, če hoče.

Na farmi SNPJ je zelo lepo, a letos tja ne prihaja toliko ljudi kot prejšnja leta. Zakaj ne, ve vsakdo. Bencina ni in drugih stvari. Vendar pa boste našli tam vedno majhno prijateljsko družbo in prav tako dobro postrežbo, zato le pohitite v naravo, kadar vam razmere dopuščajo.

Lakota v zasedeni Evropi

Memorandum dr. Mirka Mermolja

(Posneto iz "The Christian Science Monitorja" z dne 14. junija 1943.—JIC).

Vplivni bostonski časopis "The Christian Science Monitor", je po svojem washingtonskem zastopniku Roscoeju Durhamu z okrožnico stavil delegatom za prehrano različna vprašanja glede razmer v pogledu prehrane v njihovih deželah. Današnji odgovori delegatov Jugoslavije, Francije, Belgije, Poljske, Norveške, Luksemburga, Danske in Nizozemske, so pokazali strahno sliko pomanjkanja in celo lakote.

Jugoslovanski delegat dr. Mirko Mermolja, je odgovoril bostonskemu listu naslednje:

"Situacija prehrane v Jugoslaviji se menja od kraja do kraja, kajti država je raztrgana v devet različnih zasedenih ozemelj.

Najhujše razmere v la d a j o vzdolž jadranske obale. Madžarska je arktikalna rodovitno Vojvodino, a Bolgarija si je prisvojila široke predele južne Srbije.

Osišče vzdržuje armado od približno 525,000 mož na ostalem manj rodovitnem ozemlju, katerega pridelek mora hraniti vso to ogromno število vojakov.

Boji so seveda zmanjšali pridelek in onih predelih ozemlja, katere imajo v rokah gerile; tam je pomanjkanje najhujše, ker se morajo gerile preživljati na zemlji, na kateri se bore.

V mestih je povprečna dnevna prehrana padla na približno 800 kalorij. Pred vojno je odgovarjala povprečna prehrana 2630 kalorijam dnevno. Dnevni delež kruha je 200 gramov na dan, toda to velja le na papirju, kajti redko kdaj je kruh tudi res na prodaj. Isto velja za delež maščobe. Meso je popolnoma izgini-lo s tržišč. Kruh je včasih na prodaj na "črnem trgu", toda cena je 180 dinarjev za hleb.

Jugoslovani se bore že zdaj in bodo mogli zaveznikom ogromno pomagati, ako pride še letos do invazije. Ako pa bo okupacija trajala še leto ali dve, bo prebivalstvo tako onemoglo od pomanjkljive hrane, da bo vojaška pomoč zaveznikom izgubila mnogo svoje vrednosti.

Skrbno in v vseh posameznostih izdelani načrti za podporo prebivalstva z najpotrebnejšim bi morali biti že zdaj pripravljene. Umestno bi bilo nakopičiti velike zaloge v bližini jugoslovanskega ozemlja, da bodo čim prej na razpolago, ko pride do invazije. Jugoslavija bi bila zelo hvaležna za takojšnje dobave v okviru organizacije mednarodnega Rdečega križa, toda malo je upanja, da bi se to dalo izvesti v sedanjih razmerah".

Društvene vesti

Willard, Wis.—Opozarjam član društva 198 SNPJ, da je bilo na seji 23. maja sklenjeno, da plača vsak član 10c mesečno za kritje društvenih stroškov. Izvzeti so le člani-vojaki. Prosim vse člane in članice, da to upoštevate pri plačevanju assessmenta.—**Maria Kira**, tajnik.

Rock Springs, Wyo.—Naznanjam vsem članom društva 10 SNPJ, da sem resigniral od tajništva. Prosim vas torej, da se udeležite prihodnje seja, ki se vrši v nedeljo, 4. julija. Pridite v čim večjem številu, da si boste izvolili novega tajnika. Dajte svoje glasove, da plačate svoj assessment vsaj do zadnjega v mesecu, da bo prihodnji tajnik dobil čiste račune in knjige, ker drugače teh ne morem zaključiti, ako ni plačan assessment.—**Frank Remitz**, tajnik.

Joliet, Ill.—Na zadnji seji društva 189 SNPJ, vršča se 6. junija, smo sklenili, da se naša prihodnja seja vrši 11. julija, to je drugo nedeljo v mesecu, ne prvo. Razlog je, ker se bo prvo nedeljo v juliju vršil piknik zveze slovenskih društev v Jolietu, na katerem bodo sodelovali vsa slovenska društva.

Torej prosim člane našega društva, naj se udeležijo tega piknika, da pokažemo, da smo za skupno organizacijo. V nedeljo, 11. julija pa pridite vsi na seja.—**Philip Behar**, tajnik.

Murray, Utah.—Od našega 12. SNPJ so sledeči člani v službi Strica Sama: Vencel Branišiel, John Chufar, Edward Furlan, Ludvik Groshel, Karl Janezich, Louis Miklovic, Rudolph Ogrin, John Petrovič, Nick Rudelich, William Shober, Frank Stepan, Edward Subik, Rudolph Subik, Andrew Truden, Alexander Jugel in Edward Jugel. Želimo, da se vsi srečno vrnejo med svoje drage.

Anton Kusner, tajnik.

La Salle, Ill.—Tem potom želimo naznaniti članom društva št. 2 SNPJ, kateri ste do sedaj plačevali assessment pri Mrs. Jakse, da od sedaj naprej plačujte pri bratu Louisu Kesemu. Assessment mora biti plačan ob pravem času, to velja za vse člane, ne samo za one na hribu. Vedite, da jaz moram poslati assessment na glavni urad ob času, ne zanašajte se na tajnika, češ, bo že on založil. Od 1. julija naprej tajnik ne bo založil za nobenega. Kdor ne plača ob pravem času, se sam suspendira in v slučaju bolezni ali nesreče ni vsakdo sam sebi pripiše posledice, ne pa, da je tajnik kriv.

Udeležite se društvenih sej, ker na vsako seja pridejo važne zadeve, ki jih je potrebno rešiti. Kdor izmed članov želi prispevati mesečno od 25c naprej za SANS, lahko plača z assessmentom; sedaj imamo dvest članov, ki prispevajo od 25c do \$2.00 mesečno, katere jaz potem oddam blagajničarki podružnice.

Fred Malgal, tajnik.

Struthers, O.—Prosim člane društva 277 SNPJ, da v večjem številu prihajate na seja. Assessment bom pobirala na seji in zadnja dva dni v mesecu po šestih uri zvečer, ker sedaj delam in pridem domov ob šestih. Prosim vas, da upoštevate to naznanilo.

Od našega društva so bili poklicani v armado Steve Leko, Steve Pogacnik in John Stiglich.—**Jenna Miklich**, tajnica.

Panama, Ill.—Naše društvo Vipava 23 SNPJ je na zadnji seji sklenilo, da se mora vsak član udeležiti seja vsaj enkrat v treh mesecih. Ako se ne udeležijo, bo plačal 25c v društveno blagajno. Ta sklep je bil storjen, ker ni tajnikova dolžnost, da bi člane po hišah iskal, da bi mogli seja odpreti.

Ko že pišem, naj omenim, da imamo od 38 članov v odraslem oddelku pet članov pri vojaki. Ti so Stanley Yorecko, Frank Lipovah, Frank Adams, John Umek in Willie Umek. Stanley Yorecko je bil ranjen 2. januarja in je bil v bolnišnici do maja. Sedaj je zopet nazaj v aktivni službi. Želimo jim, da bi se kmalu zdravi vrnili med nas.—**Mary Umek**, tajnica.

Ameriški vojaki na repu razbitnega nemškega bojnega letala na letališču pri Tunisu.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE

JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (raven Chicago) in Kanada \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na četrti let; za Chicago in Cincin \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cincin \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenaravnih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (trike, povesti, drama, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Neslov na vsa, kar ima stik s Natom

PROSVETA

2657-59 So. Lawrence Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

"Prosveta služi pred vsem propagandi za SNPJ, nato pa izobrazbi in kulturi v smislu politične, ekonomske in socialne demokracije ter svobodne misli." — Iz resolucije o publikacijah SNPJ, sprejete na 12. redni konvenciji SNPJ v Pittsburghu, Pa.

"Z ozirom na današnjo svetovno situacijo in še posebej na odnose Združenih držav do ruzanjskega sveta ter z ozirom na našo staro domovino. Slovenska narodna podpora jednota po svojih zastopnikih na 12. redni konvenciji v Pittsburghu, Pa., najstrože obsaja diktatorsko in barbarsko totalitarstvo vsake vrste in poudarja svojo globoko vero v demokracijo in v končno zmago demokracije po vsem svetu." — Iz resolucije o starem kraju in svetovnem položaju, sprejete na 12. redni konvenciji SNPJ.

Krajevna gibanja v naši jednoti

Izredne razmere, v katerih se nahaja Amerika zaradi vojne, ovirajo letos večje prireditve naše jednote, kakršnih smo bili vajeni prejšnja leta, na primer dneve SNPJ. Zaradi transportacijskih težav in zaposlenosti velikega števila naših članov v vojnih industrijah ob nedeljah bo morala to leto izostati marsikatera večja prireditve naših federacij.

To pa ne pomeni, da ne bi posamezna društva ali skupine društev v ožjem krajevnem obsegu mogle storiti v malem, česar ne morejo v velikem; to velja tudi za federacije v večjih naselebinah, na primer v Clevelandu, Chicagu, Milwaukeeju itd., kjer se izletni prostori na robu mesta lahko dosežejo z redno ulično transportacijo.

Letos se morajo naša društva omejiti na lokalne prireditve, kjer koli je to mogoče. Piknikov ne bo toliko, kakor običajno, kljub temu bodo, kajti članstvo potrebuje skupnega oddiha in razvedrila—toliko bolj v času velike zaposlenosti—da se vsaj malo odpočije in tu pa tam zadosti svojemu kulturnemu prizadevanju.

SNPJ mora povsod pokazati, da se razmahuje in napreduje—da krepko živi tudi med vojno! Pokažimo to, bratje in sestre, kjer koli je mogoče in kljub vsem težavam in večjemu žrtvovanju!

Naša pomožna akcija naj se razmahne!

Marsikomu ne bo prav, ker toliko pišemo o pomožni in politični akciji za staro domovino v našem glasilu, ampak to je potrebno in tako nam je naložila zadnja konvencija SNPJ, ki je zlasti podprla pomožno akcijo JPO-SS.

Vojna ne čaka! Vojna se nadaljuje z vsemi silami in zavezniška invazija Italije in Balkana je pred durmi. To pomeni, da se bliža osvoboditev Slovenije in ostalih delov Jugoslavije. Ne bo več dolgo, ko bo naša stara domovina očičena zakletega sovražnika, italijanskih fašistov in nemških nacistov, in ko bodo naši rojaki tamkaj spet svobodno dihali. In to je vse, kar jim bodo okupatorji pustili—zrak za svobodno dihanje! Druga ne bodo imeli.

Čim bo Jugoslavija zasedena od Američanov in Angležev, čim bo morska pot do Trata in Sušaka odprta—bo akcija JPO-SS morala iti na delo. Ali bomo pripravljivi? Ali bomo lahko takoj poslali ladjo, naloženo z živili, obleko in zdravili?

Ne s tem skladam, ki ga imamo danes! Za petdeset tisoč dolarjev ne dobimo niti toliko, da bi napolnili dobro motornico. Silno mizerno se postavi naš pomožni sklad po več ko dveh letih maledovanja, agitiranja in—medsebojnega pričkanja okoli tega sklada, kar je še najbolj žalostno za nas vse skupaj.

Morali bi imeti najmanj dvakrat toliko—sto tisoč. Še to bi bilo komaj kaplja v morje, če pomislimo na strašne razmere, ki jih bodo naše ameriške in angleške čete v Sloveniji po osvoboditvi.

Če mislimo, da je vseeno, kdo naj nudi prvo pomoč naši stari domovini, kadar bo iztrgana iz krempljev nacifašističnih morilcev in roparjev, tedaj nam zadostuje \$50,000 kot "token" nekakšne dobre volje, kakor če vržemo krajcar v beračev klobuk. Ampak, če ameriški Slovenci čutijo, da je njihova DOLŽNOST, da PRVI pritečejo na pomoč svoji stari domovini, kadar bodo njena vrata odprta, tedaj pa se morajo drugače odrezati.

Skraini čas je, da se pomožna akcija JPO-SS razmahne tako, da bodo tedenski prispevki prihajali po tisočakah in ne samo desetakah ali stotakah. To je absolutno potrebno, če ameriški Slovenci hočejo, da bodo pomagali Sloveniji z nujnimi potrebščinami v vrednosti vsaj \$100,000 čim se odpro vrata njene svobode.

Na opombo Glasila KSKJ

Nič se nam ne ljubi prekanjati z Glasilom KSKJ, a zdi se nam, da urednikovo pojasnilo v tem listu z dne 16. junija glede članka v Prosveti z dne 2. junija potrebuje nekoliko razčiščenja, namreč glede besed "vladnih ali vojnih bondov." Če Glasilo KSKJ misli z besedami v stavku: "Odkar je Amerika stopila v vojno, je do sedaj naša KSKJ kupila in lastuje za \$1,240,000 (en milijon in četril dolarjev) vladnih ali vojnih bondov"—samo vojne bonde, tedaj je v pravem in Prosveta je—na podlagi podatkov v Fraternal Monitorju—napačno poročala.

Ako pa so v omenjeni vsoti všteti tudi drugi federalni bondi, ki niso vojni, tedaj je Prosveta pravilno poročala. SNPJ ima do danes za pet milijonov dolarjev vseh federalnih bondov. Kaj torej pomenijo besede "vladnih ali vojnih bondov"?

V ostalem ne dvomimo, da se KSKJ sorazmerno prav tako trudi za zmago Amerike, kakor SNPJ. Vse naše bratske podporne organizacije vrše dobro delo.

Glasovi iz naselbin

Prešernov piknik

Pueblo, Colo. — Trideset milij jugozapadno od Puebla v znoju Skalnatoga pogorja Zelenega roga (Green Horn Mountains) ob žuborečem potoku in v senci stoletnih borovcev, tam nad mestecem Rye, Colorado, stoji Prešernov dom — lastnina slovenskega pevskega društva Prešerna iz Puebla.

V nedeljo, dne 27. junija, priredi društvo Prešeren v svojem letoviškem domu svoj običajni letni piknik, na katerega je povabljeni vse naše občinstvo iz Puebla in bližnjih naselebin. Pridite v prosto naravo, da se nekoliko s svojimi prijatelji razvedrite. V teh težkih vojnih časih smo od časa do časa tudi potrebni nekoliko razvedrila. Zato vas pa Prešeren vabi v največjem številu. Preskrbljeno bo, da boste dobro postreženi z vsakojakimi piščanci in prigrizkom. Prostor se odpre ob 9:30 dopoldne, ples se pa prične ob 3. uri popoldne. Vsi ste ujudno povabljeni.—Za odbor Prešerna — John Germ.

Piknik društva All Americans

New York. — Ravno sem prišla s seje društva All Americans 580 SNPJ iz Brooklyna, pa mi vest ne da, da malo poročam, kako smo se imeli. Najprvo smo imeli društveno sejo, potem pa še od SANSa. Imeli smo tudi goste: drugega poročnika Michaela Kumerja iz Univerzala, Pa., brata Travnika iz Detroita in Joeva Kralja iz Gowande.

Na seji smo razpravljali o več važnih stvareh, največ pa glede piknika, ki ga priredi naše društvo v nedeljo, 27. junija na prostoru, ki je znan kot Karl Dee Old Homestead, 62-06 Fresh Pond rd., blizu Metropolitan ave.

Vabljeni ste vsi Slovenci od blizu in daleč, da nas posetite na tem pikniku. Tukajšnji Slovenci so zelo prijazni. Počutili se boste kot v starem kraju, ko smo imeli vrtno veselico. Tukaj so skoraj vsi Slovenci vsi peveci in torej petja ne bo manjkalo. To nam je zelo koristno v takih dneh kot jih imamo zdaj.

Videla sem v Prosveti, da si br. Kramarič želi solate. No, jo bom pa prinesla na piknik. Samo vilice si mora vsakdo prinesati s sabo — ali jo bomo pa kar "po domače" brez vilic jedli.

Na seji nam je brat Kumer malo raztolmačil glede SANSa, kako je nam ameriškim Slovincem to gibanje potrebno. Vidi se, da je brat Kumer dober govornik, kajti besede mu gredo od srca in gladko. Govoril je tudi brat Travnik. Tudi njegovi starši so lahko ponosni, ker imajo tako fajnt fante. Vem, da boste brali te vrstice. Želim, da se va-

ši fantje srečno vrnejo domov ob koncu vojne. Fantje-vojaki so prišli na sejo, ker so brali v Prosveti. Oba omenjena, brat Kumer in brat Travnik sta glavna odbornika SNPJ.

Po seji smo se pa zabavali in pomenjkovali. Prišli smo do zaključka, da brat Travnik ve, kje je Johnstown, Pa. in tam okoli. Zapeli smo tudi nekaj slovenskih pesmi in zaplesali nekaj polk. Jaz sem se iznebila mojih vstopnic za piknik in dala denar tajnici Jennie Padar. Torej v nedeljo na svidenje na našem pikniku.—Mary Tursich.

Seja domovega kluba

Baggaley, Pa. — Na zadnji seji kluba Slovenskega doma je bilo sicer sklenjeno, da se dvorana in drugo preuredi, to je izboljša. Toda upoštevala se je želja nekaterih, da se skliče skupaj vse članstvo, tudi od drugih tukajšnjih društev, kar je vsakakor prav, kadar gre za tako važno stvar kot je ta. Torej apeliram na vse, da pridete na sejo ob navedenem času, kajti na vas je ležeče, kako se bo ukrenilo. — Za klub in društvo 318 SNPJ—Theresa Matko, tajnica.

Iz "milwauske vasi"

West Allis, Wis. — Milwauska vas s svojimi okoliškimi vasicami — West Allis, West Milwaukee, Cudahy — vse to skupaj bi bila že precej velika fara. Vse te vasi skupaj imajo 30 slovenskih društev in dve federaciji — ena je SNPJ, druga pa JPZS. Od skupnih društev je osem SNPJ, 12 JPZS, pet KSKJ, tri Slovenske ženske zveze in potem je zveza Liliija in društvo ABZ.

Da so se obvestila in povabila vsa ta društva, je vzelo že malo več časa. Federacija SNPJ je sklicala prvo sejo za ustanovitve postojanke SANSa 28. marca. Na tej seji je bilo sklenjeno, da se skliče ustanovna seja za 18. aprila; ker na tej seji še ni bilo zastopanih večinih društev, so se še vsa ustmeno in pismeno povabila za nadaljnjo sejo 30. maja. Na tej seji je bilo končno zastopanih 16 društev in dve federaciji; imelo bi priti še več zastopnikov, toda so bili zadržani radi dela.

Na tej seji je bilo sklenjeno, da bomo imeli eno postojanko za vse tri naselebine skupaj, to je za vso milwausko okolico. Kakor vidimo v glasilih, smo od SANSa dobili št. 56. Na tej seji smo tudi izvolili odbor. Predsednik je France Puncer, podpredsednik Mike Gaiser, tajnica Mary Music, zapisničarica Kristina Podjavoršek, blagajnica Josephine Schloser, nadzorniki pa A. Demšar, I. Gorenc in J. Vidergar.

Na tej seji je bilo med zastopniki nabranih \$30.50 za začetek;

zastopnik Radel pa je prinesel \$10, katere je darovalo društvo Jolly Allis SNPJ. Torej smo že na prvi seji imeli \$40.50. Kolkor mi je znano, so pri društvih, pri katerih sem član, tudi prispevali, in sicer društvo 3 JPZS \$50 in prav toliko je darovalo društvo 104 SNPJ. Kaj in koliko so še druga društva darovala, bomo videli na prihodnji seji, ki se vrši v nedeljo, 27. junija ob dveh popoldne pri Sostarichu na So. 6th st.

Torej ste vabljeni vsi zastopniki, da se udeležite prihodnje seje naše postojanke SANSa. Treba bo izvoliti nekaj nabiralcev in se domeniti, kako najbolje ukreniti, da bomo prišli do zaželjenega uspeha za pomoč Sloveniji in SANSu.

Po tej seji pa gremo na piknik, ki ga priredi organizacija Slovenski dom v West Allisu. Ta piknik se vrši pri Kozmutu na So. 92 in W. Beloit rd. Tja pridete z vsako poulično ali pa z busom, in sicer do So. 84 st. Tam vzemite Willbur ave. bus, ki vozi vsakih 15 minut in vas pripelje naravnost do pikniškega prostora. Pomnite, da je ta piknik to nedeljo, 27. junija.

V mojem zadnjem vabilu sem apeliral na ribiče, naj bi na piknik prinesli svežih rib, kjer bi jih servirali. Temu povabilu sta se že odzvala R. Čepak in F. Glojek, ki sta nas obvestila, da imata že ujetega vsak enega velikega sulca in priklenjenega v jezeru Tišigan. V nedeljo pa jih pripeljeta na piknik. Tudi par naših drugih ribolovcev je obljubilo, da ne bodo prišli brez rib. Torej ujemite in prinesite, karkoli se že dobi — ribe, rake ali pa žabe. Seveda bomo imeli tudi druge vrste prigrizek — za pointe vas ne bo nihče vprašal, marveč samo za denar. K ribam bomo pa namesto ječmenovega kruha prilivali ječmenovo župo.

Torej samo pridite na ta piknik, pa naj sije solnce ali pada dež, kajti poleg vrta je velika dvorana. Srečni bodo dobili tudi nagrade — war bonds in stamps. Tiketi so po deset centov in se bodo dobili tudi na pikniku. Moram tudi povedati, da nam bosta na pikniku igrala dva dobro poznana Slovence — namreč mr. in mrs. Sizan. Lepo bi bilo, če bi onadva pripeljala s sabo tudi svojo veselo pevsko družbo, katero sem ravno danes, 20. junija slisal po radiu na slovenskem programu. Urežejo jo prav po domače — kakor v stari domovini, ko so fantje proti vasi šli.

Dalje naj ponovno povem, da bo imela milwauska federacija društev SNPJ svoj letni piknik 1. avgusta na istih prostorih — pri Kozmutu. Vseh članov je dolžnost, da podprejo svojo federacijo z veliko udeležbo na pikniku. Vsi ostali rojaki in rojakinje so pa ujudno vabljeni, da se udeležijo obeh priredb. Potreba bo najboljša, ki je mogoča v takih razmerah. Vsega bo v izobilju. Ko ostanke pobere, jih bo še za par kosov. Torej pozdravljeni do fakrat in na svidenje!—Anton Demšar.

Glas s farme

Albia, Iowa.—Tukaj slabo liže. Zmirajo je dež in se le malo osuši, da bi šli na njive zemljo obdelavat. Čas je za košnjo in okopavanje koruze, kdor jo je posadil—mnogi je še posadili niso—toda je nemogoče, ker kar naprej dežuje. Če se v bratem ne obrne na bolje z našim vremenom, bodo slabe posledice, in sicer ne samo za nas farmarje, marveč tudi za mestno prebivalstvo in na frontah, kjer kri prelivajo, zraven bodo pa še lakoto trpeli. Nekateri ljudje se na Boga zanašajo. Jaz pa pravim, če farmarji ne bodo pridelali, ne bo nič.

V nedeljo, 13. junija sem šel na sejo našega društva 163 SNPJ. Na seji nas je bilo šest. Seje se vrše na tajnikovem domu. Tam so oče blagajnik, mati tajnica, sin podpredsednik, sinova žena zapisničarica, neki njih so sed pa predsednik. Tajnica je poročala, koliko je poslala na glavni urad in da ji pišejo, da bi nekaj napravili za Slovenski ameriški narodni svet. Predsednik sugestira, da bi dali pet dolarjev iz društvene blagajne.

Vprašam, koliko članov je pri našem društvu in dobim odgovor, da 48. Izrazim mnenje, da nas šest članov skoraj nima pravega jemat denar iz društvene blagajne, ki je tudi skoraj prazna. Morali bi opozoriti člane in tudi nečlane, naj vsakdo daruje po svoji moči. Najprvo bi morali pokazati društveni uradniki na način kot tisti, ki kolekta za muzikanta in najprvo sam vrže dolar na krožnik ali v klobuk.

Obenem sem mnenja, da bi se morale naše seje vršiti v mestu Albia, kjer se ljudje shajajo. Do vas (do doma tajnice) še poštar ne more priti. On pride do naše garaže, nakar nadlegujejo moje sina, da on nese pošto naprej. Če so konji v bližini, ga zajase in gre, če jih ni, potem pa natakne "buce" do kolen, potem se pa luča po hribih in dolinah po blatni poti. Torej kako naj pridejo člani na sejo v tak kraj. Jaz bi priporočal društvenim uradnikom, naj bi poiskali prostor v mestu za sejo. V Albio pridejo večinoma vsi člani in tam bi se tudi kaj nakolekalo za Slovenski narodni svet.

Alois Palčić, 163.

okrogel. Tako je prav. Nič ni bolj duhamorno za sedeče pri mizi, kot če vidijo v dvorani brezbrizne obraze; predsedniku je vzeta energija, da ne ve, ali bi šel s sejo naprej ali pa s klavdom udaril in zaklical—basta. Če si kak uradnik v resnici prizadeva, za kar mu gre vse priznanje, da bi člane navdušil, naj prispevajo za to ali ono narodno stvar, jim ni zamere, če se vselej ne odzovejo, ker so pritisnani od vseh strani: zdaj daj za to, zdaj daj za ono. Prav za prav se strinjam, če se enkrat sklene, da se da iz blagajne, da bomo vsi enako prizadeti, bi bilo pravilno, da pri tem ostane.

Kje so pa n. pr. tisti člani, kateri so včasih na naših sejah tako debatirali, da se je kar blizkalo? Kje je Blaž Kirm? Njegova Anna ne zamudi nobene seje. Kje je John Mohor? Kje so John Mramor, John Tomcich, John Pavlin, Frank Mutz, brata Ercula? Vsi ti so bili nekdanje zelo aktivni. Vse te pogrešamo, upamo pa, da se vsaj toliko odpočijejo od dnevnega dela, da pridejo na sejo, saj je samo enkrat v mesecu in to je vsako drugo soboto večer. Dobro bi bilo, da se gibljejo sedaj, dokler je čas, ker "we will be dead a long time", je rekel nekdo.

Alberta Strumbala stanje se izboljšuje in starši upajo, da pride domov. Joe Mramor se nahaja v Corwin bolnišnici; ker je mlad, je toliko več simpatije potreben. Frances Tomcich je še zmerom bolna.

Jacob Zadel, naš član, je vpisal vse štiri otroke v mladinski oddelek. Kovacichevi so med onimi, ki se držijo tega, da mora biti vsa družina pri SNPJ. Na zadnji seji je bila sprejeta v društvo hči Sofija Schwartz in vpisala je tudi svoja dva otroka. V mladinski oddelek je pristopil mali farmer Latronica, v odraslega Eleanor Snidercich.

Pred par tedni me je obiskal Edward Tomcic iz Walsenburga v spremstvu svojega starejšega sina in Toneta Medveda. Sin je gradualni iz višje ljudske šole in najbrže bo odšel v mornarico, kjer se bo šolal za oficirja. Tone še vedno vdihuje po Chicagu, ljubi pa nas Puebelčane bolj, ker se je ustavil pri nas. Edward je kljub bergljam še vedno "zauber" fant, njegov slušani in blede obraz pa vzbujajo sočutje do njegove nesreče.

Prvih šest mesecev mojega tajništva gre k zatonu. Resnico povem, če trdim, da še noben čas v mojem življenju ni tako hitro potekel kot ravno ti meseči. Radovedna sem, če se zdi tudi tistim tako kratki, kateri vidijo v tem oziru samo eno točko—december! Da, december je tisti svetilnik upanja, kateri bo prinesel zadoščenje v vsakem oziru. Stvari se po navadi vse bolj planirane, zato se pa prav lahko pripeti, da se bodo prizadeti začudeno ozrli okoli sebe in pre-mišljevali, zakaj so se neki "grimali" in izgubili toliko spanja. Prav lahko!—Rose Radovich.

Poročilo iz Puebla

Pueblo, Colo.—Našemu Puebelčanu je bilo zadnja leta toliko izleteti na obisk v Californijo kot n. pr. Čikažanu kadar gre v Pullman. Naložil je svojo družino v avtomobil in predno se je skoro najbližnji sosed zavedel, da jih ni doma, so bili že nazaj. Vojna je seveda to preprečila. Ker Puebelčani ne morejo v Californijo, je prišlo kalifornijsko vreme k nam. Pogosto dežuje, hladno, nobene vročine, vsaj—do sedaj še ne; 14. junij je bil prvi gorak dan, skratka, imamo "unusual California weather". Kljub vsemu temu je nam koloradsko solnce vedno milostno. Bing Crosby iz filmske dežele je bil zadnji teden na obisku naše vojaške postojanke. Prepričana sem, da našega solnce ne bo pozabil.

Dne 30. maja ob 2. uri popoldne je bil sklican shod zastopnikov vseh pueblskih organizacij v prid Sansa v Narodnem domu. Odziv je bil priličen. Nekateri so še v dvomu, ampak upanje je, da bomo delali vsi v zedinjenju. Izvoljen je stalni odbor, kateri sestoji iz predsednika Franka Pechnika in zapisničarja Antona Kochevarja. Sentiment med zastopniki je bil različen. Nekateri se držijo gesla: "Srebrni je golk, a zlat je molk." Drugi se strinjajo z govornikom, ne rečejo nič, ampak držijo se tistega: "Odpri roke, odpri srce, otiraj bratovske solze..." Nekateri se hudejejo, kam gre denar, drugi se trudijo na vse načine pojasniti, kam gre, pojasniti slovensko politično akcijo, nje namen in cilj, v katerem se je posebno odlikoval John Germ. Sklenilo se je, da se shod zopet v kratkem skliče in da se v bodočnosti naredi prireditve v prid Sansa, v kakšni obliki, se dojoči pozneje.

Na naši zadnji društveni seji je bila udeležba precejšnija. Kar je glavno, je pa to, da so bili obrazi vseh pričujočih veseli, poznalo se je, da z zanimanjem sledijo točki za točko, še obraz Toneta Hiberlja je bil ta večer

Pred dvajsetimi leti (Iz Prosvete, 23. junija 1923)

Domača vest. V Wyannu, Pa. je bil v rovu ubit 45-letni Fr. Ravnikar, član SNPJ.

Zadeva SNPJ. Šestmesečna kampanja za dnevnik Prosveto se uspešno nadaljuje.

Delavske vesti. V Buffalu je v teku splošna stavka krojaških delavcev.

Ameriške vesti. Silna vročina v Chicagu; v enem dnevu je umrlo osem oseb.

Inozemstvo. Francija je podprla vlado pučistov v Bolgariji.

Sovjetska Rusija. Sovjeti se ponovno zahvaljujejo Ameriki za pomožno akcijo v Rusiji.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

Izdaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za koristi, ter potrebuje agitacijo svojih društev in članstva in za propagando svojih idej. Nihakor pa ne za propagando drugih političnih organizacij. Vaska organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopisi in naznanila drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Vojaki letalec Robert McPadden opazuje članico krojaške unije Amalgamated Clothing Workers v New Yorku, ko šiva toplje piče za letalca.

2557-58 So. Lawndale Ave. Chicago 23, Illinois

GLAVNI ODBOR

- IZVRŠNI ODBOR: VINCENT CAINKAR, gl. predsednik; F. A. VIDER, gl. tajnik; WILLIAM RUS, pomoč. taj.; M. KOEHL, gl. blagajnik; ...

Zavarovanje članov v raznih načrtih

F. A. Vider, gl. tajnik

Na nekaterih poslednjih konvencijah, na katerih je bila že boljše zastopana naša mlajša generacija, se je pojavila zahteva po raznih formah certifikatov z argumentom, češ, da bi bila agitacija mnogo uspešnejša, ako bi se ljudem, ko se jih nagovarja za pristop v jednoto, moglo postreči kot bi radi. Ker pa imamo omejeno število certifikatov, se ljudje izgovarjajo in mnogokrat agitator naleti na ljudi, ki vprašajo po ravno takem certifikatu, kakršnega organizacija nima. Posebno so priporočali takozvano 20-letno in v gotovini odplačano zavarovanje (Endowment), na delegate je pa bil napravljen vtis, da mladina komaj čaka na omenjene vrste certifikat. Tisti, ki poznamo psihologijo ljudi in imamo več ali manj izkušenj, na kaj ljudje predem gledajo, ko se jih nagovarja v organizacijo, se za endowmentno zavarovanje nismo navduševali, toda konvencija je šla preko našega priporočila, menda največ zato, da bi zadovoljila mladino, ki se je predvsem za endowmentno zavarovanje poganjala. Ampak primerjati bratsko podporno organizacijo s šestdeset tisoč člani z mogočim komercialno inšuren družbo z milijoni zavarovancev, ki ima v enem smrtninskem načrtu večje število zavarovanih kot na primer šteje v članstvu cela bratska podpora organizacija, ni pravilno. Upeljati nov načrt zavarovanja pri organizaciji za recimo dve ali tri tisoč članov, se pa skoro ne izplača. Življensko zavarovanje se ne da primerjati z jabolkami, ki se razlože konzumentom na izbero, ker z blagom te vrste ni stalnih upravnih stroškov kot so z zavarovanjem. In naravno je, da čim večje je število članov v nekem načrtu, tem nižji so procentualno upravni stroški na člana. Da bodo vsaj tisti, ki se za jednoto zanimajo, poučeni, kakšno število članov oddelka odraslih je zavarovanih v gotovih načrtih smrtninskega zavarovanja, želimo na tem mestu navesti zadnje podatke na podlagi članstva ob zaključku preteklega leta.

Načrt American Experience 3% obrestil: 20-letno v gotovini odplačano zavarovanje (Endowment), zavarovanih 49 članov.

Načrt American Experience 3 1/2% obrestil: Za navadno življensko zavarovanje je zavarovanih 7459 članov. Po 20 letih odplačano zavarovanje je zavarovanih 4752 članov. 20-letno v gotovini odplačano zavarovanje (Endowment), zavarovanih 161 članov.

60-letno v gotovini odplačano zavarovanje (Endowment), zavarovana 2 člana.

Načrt American Experience 4% obrestil: Za navadno življensko zavarovanje je zavarovanih 7150 članov. Po 20 letih odplačano zavarovanje, zavarovanih 3043 članov. 70-letno v gotovini odplačano zavarovanje (Endowment), zavarovanih 53 članov.

Načrt N.F.C. of A. 4% obrestil: Za navadno življensko zavarovanje je zavarovanih 25,645 članov.

Na odplačanem in avtomatično podplašanem zavarovanju je pa 379 članov. Pri jednoti je zavarovanih le 49 članov v načrtu "endowment" in ostalih 161 je imelo omejeno zavarovanje pri prejšnji SSPZ. Resnica je, da zavarovanje gotovinskega izplačila po dvajsetih letih pri naši jednoti še ni posebno dolgo in veljavno, toda obratno je pa tudi resnica, da nekateri člani po par mesecih plačevanja za endowment spreminijo svoje certifikate v druge načrte, v katerih so nižji mesečni prispevki kot za endowment.

Če je katero v gotovini izplačano zavarovanje upoštevanja vredno, je to načrt št. II mladinskega oddelka, katerega smo in ga še vedno toplo priporočamo staršem, ki imajo otroke in niso še zavarovani za življenje, da jih zavarujejo v imenovanem načrtu; vzlic temu ni upoštevanje po vrednosti največ radi tega, ker je nekoliko višji assessment. Ljudje še vedno polagajo večjo važnost na mesečne prispevke za zavarovanje, kakor na koristi, katere jim zavarovanje nudi, in gledajo le na nižje assessment. Tega ne vidimo samo mi, vidijo tudi drugod in delajo se menda že razni načrti, po katerih se bodo dala olajšati plačila za življensko zavarovanje, kakor se "špekulira"; ako bo kaj takega uspelo, bo pač bodočnost pokazala.

Za nas je potrebno paziti, da ne pojdemo v prevelike in nepotrebne ekstreme, bodisi v enem ali drugem oziru v bodočnosti, z izjemo seveda le tedaj, kadar bodo razmere to zahtevale.

Zapisniki sej gl. izvršnega odseka SNPJ

19. maja 1943

Predsednik odpre sejo ob eni uri popoldne. Navzoči so vsi člani gl. izvršnega odseka, razen br. Rusa, ki je bolan. Sprejet je zapisnik izvršne seje z dne 28. maja. Nato predsednik poroča, da je pisal trem znanim kontraktorjem, naj pošljejo ponudbe za umivanje no-tranosti jednotnega poslopja, toda se tožijo glede pomanjkanja delavcev in v sled tega še noben ni poslal pisane ponudbe. — Se vzame na znanje. Nato prečita poročilo predsednika organizacije National Fraternal Congress, katere članica je tudi SNPJ, o rezultatu konference s predsednikom vladine komisije za kontrolo delovnih moči za časa vojne. Omenjena komisija priznava potrebo brataških podpornih organizacij ter odobrava važno misljo, ki jo vršijo tudi za časa vojne, vendar pa jih ne smatra za vojno potrebne industrije in v sled tega njih uslužbenci niso izzeti, razen osebe, ki izvršujejo posebna važna dela pri brataških organizacijah, katerih za enkrat ne bodo sili, da grede delat v nujne vojne industrije, niti pozvali v vojaško službo. Nadalje prečita pismo društva št. 356, ki priporoča, da bi se nekaj ukrenulo za ranjene in poškodovane člane-vojake, in če ni mogoče drugače, naj se razpiše zato posebna doklada za vse člane ter poziva gl. izvršni odsek, da izdela načrt in stori za to potrebne korake. — Sklenjeno je, da jim predsednik odgovori in pojasni, kaj in kako je s to rečjo. Gl. tajnik nato prečita pismo društva št. 53, Cleveland, O., v katerem poročajo, da bodo 14. novembra t. l. obhajali svojo 37-letnico s sodelovanjem društev št. 614 in 748 ter prosijo, da bi se jim za to priliko dovolili jednotni filmi, kakor tudi predvajalec in govornik iz gl. urada. — Se vzame na znanje in protnji ugodi. — Nato predloži zadevo br. Jos. Jenčiča od društva št. 91, Johnston City, Ill. Omenjeni želi, da naj se njegov članski certifikat spremeni tako, da bosta jednota in njegovo društvo upravičena do smrtnine. Izvršni odsek smatra, da je to nepraktično in da se o njem neprilki, ki bi znale iz tega nastati, se mu svetuje, naj za smrtnino zapisi ali na jednoto samo ali pa na društvo, nikakor pa ne moremo pristati na to, da bi jednota bila sosedil.

Nadalje prečita pismo društva št. 106, Imperial, Pa., v katerem poroča, da je kontrakt za jednotno ogled na odrski zavesi njih dvorane podeljen in se pripravljajo za obnovitev. — Se vzame na znanje in dovoljen je ogled za nadaljnja tri leta. Predloženo je pismo br. D. Lotricha, ki se pritožuje proti postopanju urednika, ki mu je črtal odstavek iz dopisa, v katerem je hotel primerno opisati večerjo prireditve ob priliki sprejema pisatelja L. Amičia v naše društvo Pionirji. Zadeva zahteva, da se izpuščeno besedilo zanes v zapisnik. Br. urednik zagovarja svoje postopanje s pojasnilom, da tisto, kar je črtal iz dopisa, ni odgovarjalo resnici. Lotrich namreč trdi, da je naš list prej posvedal cele strani Amičiu kot pisatelju, prireditelj društva ob priliki njegove vplejave pa je tako-rotko popolnoma ignoriral, dočim so drugi lokalni listi to smatrali za posebno važno ter dali prostor na razpolago. Molek trdi, da je bilo tudi v našem listu dovolj oglašeno in prostora posvečeno tej stvari. — Sklep odbora je, da se izpuščeno zanes v zapisnik.

V zvezi s tem se razvije razprava glede pisanja Prosvete zadnje čase. Odborniki kritizirajo urednika radi nepotrebnih opazk pri dopisih, ki so večkrat žaljive in ubijajo voljo dopisnikom in našim aginim delavcem. Poudarja se tudi, da urednik s svojo taktiko ustvarja mnenje med članstvom, da smo v glavnem uradu sovražni Rusiji in slovenskim partizanom, kar pa ni res. Tako postopanje je kvarno interesom jednotne in odborniki svetujejo, da uredništvo spremeni svojo taktiko. Br. urednik odgovarja, da on se drži na konvenciji sprejete resolucije, ki določa, kako naj bodo naše publikacije urejane ter se ravna v smislu demokratskih principov. Ravnatelj mladine poroča, da se je 16. maja udeležil mladinske prireditve v Milwaukee, kjer je govoril in tudi predvajal jednotne filme. Imeli so lep in bogat program, udeležba je bila obila in po njegovi sodbi je bil sijajen gmotni in moralni uspeh. — Se vzame na znanje. Zadeva poroča, da je pripravil besedilo za certifikate, ki se bodo izdajali mladinskim članom kot posebno priznanje za udeležbo sej ter želi, da se jih da tiskati potrebno število. — Odobreno. Nato so predložene in odobrene operacijske zadeve, ki jih vrhovni zdravnik priporoča v izplačilo in sicer:

PROŠNJE ZA POSOJILNO ASSESSMENTA Applications for Loan for Assessment

Dr. št. Lodge No. 22—Anna Radenšek za tri mesece. 30—Ferdinand Krepusch in Anton Morenc, vsak za tri mesece. 27—Julia Slapshak \$20.00.

Dr. št. Lodge No. 13—John Likovich assessment za tri mesece. 24—Joe Povhe in Ernestine Grile vsak po \$15.00; Thomas Kerhlik assessment za tri mesece. 27—Julia Slapshak \$20.00.

- 29—John Kozlevčar assessment za 1 leto. Antonia Gasser \$25.00. 30—Leopoldina Ferek assessment za šest mesecev. 52—Barbara Kravica \$25.00. 87—Frank Rahne za šest mesecev. 122—John Jankovich \$25.00. 166—Helen Robich \$30.00. 187—Joe Močnik \$20.00. 189—Aleks Ferber assessment za šest mesecev. 220—Mary Tratinik \$15.00. 341—Simon Dolenak assessment za tri mesece. 447—Rose Hoyak \$15.00. 513—George Miely assessment za tri mesece. 600—Frances Gabrenja \$25.00. Zaključek seje ob 4:15 pop. V. Cinkar, gl. predsednik, F. A. Vider, gl. tajnik.

Društva kupila vojne bonde ali znamke

WAR BONDS OR STAMPS PURCHASED BY OUR LODGES

Table with columns: Št. društva, Kraj, Vredn. Lists purchases for various lodges like Chicago, Ill., Cleveland, O., etc.

Na društva se apelira, da sporočijo v gl. urad, koliko so vložila svoje gotovine v vojne zadolžnice ali znamke (US War Bonds or Stamps). The Lodges are requested to report to this Office how much of their assets (cash) have been invested in US War Bonds and Stamps. F. A. Vider, Sec'y.

Društvene prireditve

Poletnica mladinskega krožka Arma, Kansas.—Ko je bilo na prejšnji federacijski seji meseca maja t. l. v Yalu poročano, da je mladinski krožek še vedno aktiven in da letos praznuje svojo 5-letnico, so navzoči društveni zastopniki vzeli to z zadovoljnostjo na znanje. Obljubili so, da bodo poigrali pri svojih društvih, da se člani v obilnem številu udeležijo omenjene 5-letnice.

In tako je odbor sklenil, da se vrši ta priredba v nedeljo popoldne, 4. julija, na znani Strletovi farmi v Edisonu. Od vsa članov okoliških društev SNPJ pa je zdaj odvisno, če bo ta priredba uspešna. Na otroke se lahko zanesemo, da bodo na pikniku pridno pospravljali sladoled, "pop" in druge take dobro- te; in pa tudi, da bodo redno prihajali na svoje mesečne seje in počasi razumevali ideje SNPJ. Priprčan sem, da bomo na ta način vzgojili precej zvestih jednotnih članov in nekaj zelo dobrih agitatorjev.

Vi starejši člani pa storite "ta svoje," to je, da pridete v nedeljo, 4. julija na ta piknik, ki bo obenem tudi 5-letnica mladinskega krožka. Obeta se nam dovolj dobre zabave, katere v teh kisljih časih itak primanjkuje.

Ker člani tega mladinskega krožka spadajo k raznim okoliškim društvom SNPJ, je krožek pod oskrbo in kontrolo kansaške federacije. Ves prebitek prireditve gre v krožkovo blagajno in se bo rabil za njih nadaljnje aktivnosti in redne stroške. V slučaju deževnega vremena se pa piknik vrši teden pozneje. —Za odbor: A. Šhular.

Piknik Trail Blazerjev Chicago.—Naše društvo Trail Blazerjev 100 SNPJ priredi svoj letni piknik v nedeljo, 27. junija na južni strani mesta. Vabljeni so vsa sosednja društva in tudi vse, ki živite v bližini Pullmana. Prostor je jako pripraven za piknik; je fina dvorana za ples in tudi vrt za kegljanje ali balinanje. Povrhu vsega tega pa je še v bližini poulične, kajti danes vam itak manjka gasolina za "lizi".

Prostor se nahaja na 123rd st. in Union ave. Tja lahko pridete s poulično "karo"—Union ave. je samo dva bloka vzhodno od Halsted st. Oddali bomo tudi vojni bond za \$25 in dve nagra- di v vojnih znamkah; eno za \$10, drugo za \$5. Mogoče boste še srečni. Odbor je poročal, da bo poskrbel vse za lačne in že- je in vam je torej dobra potreba zagotovljena.

Pri našem društvu smo ustanovili tudi podružnico 52 SAN- Sa. K tej podružnici lahko vsakdo pristopi, če je član SNPJ ali ne. Komur je kaj za rešitev lepe

rojstne Slovenije, bo gotovo pristopil k tej podružnici. Kateri še ne veste, kaj pomeni SANS, naj vam povem, da je to organizacija vseh ameriških Slovencev, ki delujejo za osvobodjenje slovenskih krajev izpod nacifašizma in za zedinjenje Slovenijo, to se pravi, da bi bili vsi Slovenci v starem kraju skupaj pod eno streho. Ako se mi v tej deželi ne prebudimo in jim pomagamo do svobode izpod nemškega in italijanskega tiranstva, ne bomo več zapeli: "Lepa naša domovino, oj junačka zemlja mila..." Če bi oiskše zmagalo, bi Lah in Nemeč gotovo požrla slovenske kraje in naš narod izbrlisa z zemljevida.

Torej pridružite se tej podružnici in prispevajte malo mesečno članarino, ker namen je jako dober. Če bi vsi rekli: "Ah, kaj me briga, jaz sem v Ameriki..." bi bila res temna bodočnost za naše rodne kraje. Pomislite, da je na tisoče naših Slovencev, ki nas potrebujejo, kajti oni sami si ne morejo pomagati.

Naše mesečne seje so bolj slabo obiskane. Seveda, če človek dela ves dan, se zvečer bolj težko odpravi na sejo. Ne pozabite priti na piknik prihodnje nedelje popoldne, 27. junija. Odbor je na delu, da bo za vse dobra potreba. Na videnje!

Srebrni jubilej društva 358 Power Point, O.—Pred 25 leti so se Slovenci začeli najbolj naseljevati na tukajšnje hribe, v Power Point in okolice. Seveda je bila tudi moja malenkost med njimi. In tako smo se začeli pogovarjati, da bi bilo dobro, ako bi si ustanovili društvo v tej naselbini.

In res smo ustanovili društvo SNPJ in dobili številko 358. Ogem jih je bilo, ki so že bili člani jednote, sedem pa je bilo novih, toda so večinoma vsi spadal k drugim organizacijam. Od tedaj je preteklo že 25 let in društvo beleži priličen napredek v tej dobi in za te kraje.

Ze pred nekaj meseci smo sklenili, da napravimo veselico in tako proslavimo naš srebrni jubilej. Prvotno smo sklenili, da se naša proslava vrši 5. julija in za ta dan smo napravili tudi vstopnice. Na seji meseca maja smo pa spremenili datum, in sicer se vrši naša veselica v soboto, 3. julija, pričetek ob sedmih zvečer v klubovih prostorih. Torej naj blagovolijo to spremembo datuma upoštevati vsi oni, ki so že kupili vstopnice, ki bodo seveda veljavne za 3. julija zvečer v klubovih prostorih in z nami skupaj proslavite naš srebrni jubilej. Thomas Mercina, tajnik.

Predsednikova kolona

Vojni napori in mi Potrebe sedanje vojne so velike in veliko zahtevajo tudi od ameriškega ljudstva, pa čeprav se faktično bojevanje ne vrši direktno na naših tleh. Kajti Amerika mora oskrbovati v tej vojni ne samo svojo bojno silo, temveč zalagati tudi svoje zaveznike s hrano, orožjem in v raznih drugih potrebščinih, da jim je mogoče vztrajati in se uspešno boriti z do zob oboroženim in vsestransko dobro pripravljenim sovražnikom.

Vsi vemo, da Amerika ni hotela te vojne. Zedinjene države so bile zavrtno in barbarsko napadene po lakomnih in slavoohlepnih osiščnih tolovajih in tako pritegnjene v ta svetovni vojni metej. In kaj nam je bilo storiti drugače kot odbiti sovražnika in se boriti proti barbarskim nasilnikom, dokler ne bodo popolnoma poraženi ter strogo kaznovani za napade na mirna ljudstva in zločinstva izvršena nad njimi? To je edini pravilen odgovor svobodnega in suverena ljudstva.

Za popoln poraz sovražnika in zmago Amerike in nje zaveznikov na vsej črti je kajpada treba veliko napora in požrtvovalnosti tudi z naše strani, kar pa ima seveda tudi več ali manj občutljive posledice v naši organizaciji. Kot zavedni člani jednote se tudi dobro zavedamo dolžnosti do svoje nove domovine, pa zato toliko bolj z veseljem delamo in se pridno udejstvujemo pri vojnih naporih na različne načine ter poskušamo pomagati povsod, kjerkoli moremo, da bo vojna čim prej dobljena ter zmaga bolj popolna.

Na svoje ne pozabimo Pravilno je seveda, da smo aktivni v raznih vojnih naporih in pomagamo do zmage, kolikor največ moremo, ne samo zato, ker smo lojalni svoji novi domovini, temveč tudi iz zavesti, da v tej vojni gre tudi za principe in ne samo za teritorialne ali gospodarske pridobitve, kakor so bile vojne običajno v preteklosti. Bije se boj med dvema svetovno važnima ideologijama—med totalitarizmom, ki predstavlja strahovladno, brutalno nasilje in sužnost, ter demokracijo, ki predstavlja voljo ljudstva, enakopravnost in svobodo. Amerika se bori s svojimi zavezniki za demokracijo in mi jo v tem podpiramo stoddostno in še več!

Popolnoma na mestu je, da poleg tega, da se naši sinovi in člani bore za principe demokracije, ki so tudi principi naše jednote, ter poleg tega, da pridno kupujemo vojne bonde in s svojimi prihranki pomagamo vladi, da s pridnim delom v raznih industrijah direktno ali indirektno pospešujemo izdelavo orožja in drugih vojnih potrebščin, da smo aktivni v lokalnih odborih za ljudsko varnost, za Rdeči križ in tako dalje. Vse to je v zvezi z našo lojalnostjo in z dolžnostjo do nove domovine. Toda pri vsem tem pa moramo vedno misliti tudi na svojo dobro organizacijo SNPJ. Kakor je potrebno, da smo aktivni na razne načine v vojnih naporih, tako je važno, da ob vsaki priložnosti, ko pridemo v stike z drugimi ljudmi, poskušamo nekoliko poigrali za svoje društvo in svojo jednoto ter pridobiti takega novega člana v naše vrste. Spomni najmo se vselej, da imamo letos važno obletnico mladinskega oddelka. Radi odmerkov in vojnih razmer nam ni mogoče prirediti velikih slavnosti, pa je zato toliko bolj potrebno, da drugače agitiramo in poskušamo naš mladinski jubilej proslaviti z novimi člani, kakor največ mogoče.

Torej le pomagajmo pri vojnih naporih, kolikor moremo, pri tem pa ne pozabimo na svoje! Izkazalo se je, da je jednota v času vojne prav tako in tudi vojakom potrebna—in vselej najbolj zaželjena. Zato pa skrbimo, da radi vojne ne bo preveč trpela in neslajva. Naše fantom-vojakom, ko se vrnejo v vojne, lahko s podnesom pokazali, da smo jim ohranili organizacijo v dobrem stanju!

Nevarnost na domači fronti Ko pišemo te vrstice, je pred nami spet premogarska kriza. Ni nič kaj lepo, da bi se člani v Prosveti napadali radi tega, kakor se je zgodilo te dni. S tem ne moremo stvari nič pomagati in naj se to ne ponavlja.

Je res škandal, kako problem premogarjev mrcvarijo. Zakaj odlozite s pogajanj in zakaj krize, ko pa vendar vsi vemo, da zahteve premogarjev niso nič pretirane. Prav za prav so mile in več kot upravičene, ljudstvo pa je tudi pripravljeno plačati za posidvanje? Zakaj dolžiti premogarje nejalnostjo, ki so pa vendar reakcionarni premogovni baroni izzvali krizo?

Reakcija pa ni na delu samo pri premogarjih, temveč tudi po ostalih industrijah in drugod, zlasti pa je postala zadnje čase predzna s svojimi aktivnostmi v kongresu in zakonodajnih zborovnicah raznih držav. In če bo ameriško delavstvo ostalo še dalje brezbržno glede tega kot je bilo do sedaj, se prav lahko zgodi, da bo v doglednem času izgubilo vse pridobitve, ki jih je doseglo v teku Rooseveltovega "new deala." Tukaj delavska izobrazba in razredna zavednost hudo šepata...

V. Cinkar, gl. predsednik.

NOVOPRISTOPILI ČLANI

Table with columns: Lodge No., Name, Cert., Death, Sick, Bene, etc. Lists new members and their details.

The New Social Security Program

Two weeks ago a far-reaching social security program was introduced in Congress by Senator Wagner and Congressman Dingel.

The proposed legislation is designed to eliminate the economic hazards of unemployment, sickness and old age for every American in the postwar era.

All branches of organized labor are backing the plan, and so is the administration. In fact, the plan was worked out in cooperation with union representatives, who suggested many of its provisions.

Senator Wagner described the plan as "an American program, geared to our experience, form of government and standards of living; when put into operation it will greatly reduce the cost of postwar spending for relief purposes."

Enactment of this plan is of particular importance to the men in the armed forces and to their families; in fact, it is of great importance to all wage earners.

The major provisions of the proposed amendments to the present Social Security Act include the following points:

A federal system of medical and hospital insurance, providing the services of doctors, specialists and hospitals for workers and their families. Old age pensions under the contributory plan, payable to men at 65 and women at 60.

Moreover, the plan calls for extension of old age pensions to 15 million new workers, including domestic servants, farmers and professional and business men.

In addition, it calls for extension of old-age pensions and unemployment benefits to men now in the military service, to be paid by the government.

And a national system of public employment offices would be created, to assist war veterans and workers to find jobs, plus federal grants averaging \$25,000,000 a year to non-profit institutions for medical research and education.

By whom and how will this program be financed? It is proposed to finance the measure's benefits by raising employer contributions from 4 to 6 per cent and employee contributions from 1 to 6 per cent.

To be sure, the bill does not include everything that should be done. For instance, we believe that it should be financed in large part by levies on swollen incomes and fortunes.

One important aspect of the program, which will very likely draw reactionary opposition, is that it replaces piecemeal and inadequate state systems of unemployment compensation with a federal system wider in coverage and more adequate in protection.

It is not too early to start serious consideration of the plan. In addition to providing a cushion for the postwar letdown, the bill will be a material factor in curbing inflation and will assist in financing the war, as Senator Wagner pointed out.

There is no question that the bill is a definite step forward toward the goal of real social security. Every effort must be mobilized to overcome reactionary opposition and to secure its passage. In order to assure its enactment, senators and representatives should be urged by their constituents to support the bill in Congress.

Strabane Pioneers

STRABANE, PA.—Joseph Holsey, seaman first class, has returned to service at New York after spending a furlough with his mother.

Word has been received that Pvt. Max Mezek has been transferred from Walla Walla, Washington, to Redmond, Oregon.

Ludvik Grmozek has completed his boot training and is happy to spend a ten day furlough. He says the Navy life is swell.

Recently joining the Navy Vincent Braddock has sent word he likes it very much and is stationed at Sampson, New York.

Sgt. Johnny Podboy has returned to camp after spending a furlough at home.

Cpl. Johnny Laharnar is back in camp in Boca Raton, Fla., after spending a week's leave in Strabane. He has his wings and he sure is proud of them.

Well, let's all help the boys by writing more often. They all enjoy a letter now and then from friends at home.

Lodge News Congratulations to Joseph Progar and his bride, the former Mary Kutch from Canonsburg. We wish you loads of happiness.

Don't forget our next monthly lodge meeting. We want to raise our attendance way up. Everyone come and bring another member. We have a cash prize to the one bringing the most members. Won't you try?

Oh yes. Have you seen the newly decorated and painted clubroom we have? Sunday is a good chance.

We also have free dancing to the good music of The Trio. Come, have a good time with all the service members that will be there.

The club has received many new postcards and souvenir cards from our service boys. You can see them if you visit the club.

The Softball Team Last week a mistake was made in saying: the manager of the team was Frank Tomasic; the manager is Mirko Krulac.

Why don't we have more turnouts at the games? The more fans there are, the more cheering we have and that puts more spirit into the boys, so it all adds more victories to the softball team's credit.

Let's all go help the team on their next game on July 9. The boys like to play for a large crowd.

GRACE PROGAR, 589.

Penna SNPJ Day Is Postponed

PITTSBURGH, PA.—The eighth annual Pennsylvania SNPJ Day scheduled for Sunday, June 27, at Sygan, Pa., has been postponed due to the present traveling conditions.—B. M. A.

There is no royal road to anything. One thing at a time, and all things in succession. That which grows slowly endures.—J. G. Holland.

Half the world delights in slander, and the other half in hearing it.—PROVERB

Young Americans

DETROIT.—We Young Americans, SNPJ lodge 564, were privileged to have Pfc. Frank Hribar and Sgt. Ray Travnik at our regular monthly meeting.

Charis Kaitner, who made and decorated our service board, has removed it temporarily for the purpose of adding more names to it. It is a fine piece of craftsmanship, and Charles deserves many thanks for the work he has put into it.

Latest of the Young Americans to leave, is Ernie Jacklich, who is at the Great Lakes Naval Training Station, receiving primary training for naval service.

A few weeks ago, Svoboda's leading baritone, John Potochnik, visited Detroit on leave. Before he arrived here, he stopped in Indiana, where his mother joined him on his journey to this former city of automobiles.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

John Jane received a V-mail letter from Henry Retzel, who is in North Africa. It was read aloud at our meeting. Hank writes that almost everything which he could put into a letter is of a military nature, and therefore cannot be written.

COMRADES' NOTE BOOK

By J. F. Fifolt, Sec'y

Our Last Meeting

CLEVELAND, OHIO.—No doubt the sudden thunderstorm that came up prior to the start of the meeting was responsible for the lack of attendance. Among the officers not present were Albina Vehar, Marie Stefancic, Pauline Ross, Frank Spik and Frances Presern.

Drawing for the \$6 award would have gone to Mary Dojack had she been present. John Mukavetz won the \$1 award.

Another Juvenile Member

Along with the application for insurance for sonny Allan, Vera Sebenik sent a nice note. Family responsibilities keep her tied down from attendance at our meetings and affairs and only thru the medium of the Prosveta is she able to keep in touch with friends along St. Clair way.

Other youngsters that soon will be in the fold include Mamie Feiklowic (Kerze) and Agnes (Offack) Wukowich.

In the Service

There was some apprehension among the officers that the small remembrance the lodge recently forwarded would not be received by the boys outside the States. This evidently is not the case, as somewhere out of the Pacific comes a swell thank you from Johnny Mukavetz which reads as follows:

"I received your cigarettes from the Comrades. I surely was puzzled at first because I didn't remember any one by that name but now I know and I surely appreciate it. It surely was nice of all of you to think of us. I'm not very good at writing letters of thanks, but I do thank you all very much. It does something to me real deep down to know you are thinking of us. I'm fine as can be. I can't tell much about where, what I'm doing, but I can tell you I'm somewhere in the Pacific. On my address you had Pvt. John, etc., but it's wrong. In the Navy the ratings are different, I'm a seaman 1/c. The fellows surely teased me of that. I'll close now and give my thanks and best to you and Comrades. Hope to see you soon."

Typewriter

Probably some member or secretary is interested in an Underwood typewriter, small carriage, large type. If interested contact the writer for further details.

Friday, June 25

If you are one that did not have an opportunity to pay your dues at the last meeting don't fail to stop at the lower SNH hall tonight between the hours of 6:01 and 8:15.

Sick and Ailing

Stella Zadel is out of the hospital and can be visited by members at her home at 19607 Arrowhead.

Memories

June 1929—New members, Ernie Zupancic, Tony Modic. Transferred: Mary Zaverl, Antona Zagar, Anton Glavan, Mr. & Mrs. A. Rossman. Tony Kushlan presented with a sweater by Johnny Lokar, for selling the most tickets for Strugglers' talent nite affair.

July 1929—The start of a glee club suggested by Otto Tekautz. First member to pass away, Bro. Edwin Primosic, finishing up his medical school training, killed in an automobile accident en route home from camp. A very promising career cut short. One of the neighborhood's best liked individuals. New members, Mary Bizjack, Caroline Brad-dock, Sis. Kremzar. Second prize for sale of the most moonlight ride tickets presented to Heine Martin. Bro. Alden and Julia Mocnik chosen as host and hostess for the labor day celebration. Lodge "Naprej" donated \$50 to defray expenses.

Among Our Members

Bro. John Smole, wife Rose and daughter Carol stopped by for a couple of minutes. John's work still keeps him away from Cleveland most of the time, which explains his absence at our affairs.

Lou Rupnik dropped in to pay his dues. Long hours of work keep him busy.

Albina Vehar finally left the old surroundings and is now located out in Euclid, Ohio. Don't use this as an alibi to stay away from meetings, Albina.

Understand they had a poker party at Tony Stritof's; Tony Slabe, one time member and Rudy Turk present. Stritof reclassified and Rudy's deferment expires. Both of them expect to be called.

Pauline Spik informs me of a wonderful trip to Great Lakes, to visit her brother Max who incidentally was home on furlough last

week. While there she met Popeye and his wife. Both of the boys say hello to the Comrade members. They are busily engaged in their work and like it quite a lot.

Jean Beljan did not take long to get acclimated in her new surroundings. Understand she has already joined a summer bowling league. Listening in on the girls' confab at the meeting, indications are that several of them are planning to take up Jean's invitation to spend part of their vacation in that section of the country.

Our Sympathy

Comrades extend to Joe Koren their sympathy on the passing away of a member of his family recently.

SNPJ Wolverines

DETROIT.—Wolverine news has been scarce up until a few weeks ago. But things have started to pop as we are meeting many old-timers that were one time active SNPJers.

Friendly Views: Down at the Omira where once the Wolverines made merry, only one popular figure was on hand to greet us—our active Frank ("Lefty") Kovach. Then a friendly call from Frank Hribar, one of the first local Slovenes to leave for the army. He is now located in California.

Then again a postcard from Mr. and Mrs. Joe Cerne Jr. spending their vacation in Kansas visiting Mrs. Cerne's mother.

Although we have lost many of our Wolverines to the armed forces, we still have a few around as Bart Benedict dropped in at the Huntington for a short chat. Bart is planning to spend a hard earned vacation down on the farm in good old Kansas. The former president of the Young Americans lodge, the ever-popular Al Peternel, also dropped in for a short visit accompanied by his wife, mother and sister.

Congratulations to the bride and groom, Mr. and Mrs. E. A. Galler, the bride being the former Jean Grum. Also congratulations are in order for the proud parents of a baby girl, Mr. and Mrs. Arthur Benedict.

If you are in the Navy, Army or the Marines, why not drop us a card telling us of your rank, hobbies, etc., then watch the Prosveta. This is about all for this week but keep your eyes on the Wolverine News.

HENRY RUPERT, Lodge 677.

Bro. Joseph Kinkela

Brother Joseph Kinkela is the first Eveleth boy reported killed in action overseas. The name of this Slovene hero will be engraved on our City's Overseas Casualty List as No. 1.

Brother Kinkela was a real Slovene young man, known for his ability as well as his activity in SNPJ circles, having been a member of SNPJ Lodge No. 69 of Eveleth, Minnesota. His mother, sister, and brother are also members of our Society. His father, who died 15 years ago, was also a very loyal member of the SNPJ.

Mrs. Kinkela, the hero's mother, with a few other Slovene ladies, on April 10, 1910, organized the SNPJ ladies' lodge in our city, namely, SNPJ Lodge No. 130. Today this lodge has 200 adult and 171 juvenile members, or a total of 371 members.

In behalf of Lodge 130 I wish to express our deep sympathy to the Kinkela family on the loss of their son and brother who gave his life for his country that democracy may live.

URSULA AMBROZICH, President Lodge 130.

Wolverine Lodge 677

DETROIT.—There will be a regular monthly meeting of SNPJ lodge 677 Sunday, June 27, at the West Side Hall at 10:30 a. m. All monthly meetings will be held the 4th Sunday of each month until further notice.

ROSE KLARICH, Pres.

Veronian News

SNPJ Day Cancelled

VERONA, PA.—The eighth annual Pennsylvania SNPJ Day scheduled for Sunday, June 27, has been postponed, according to the decision reached by the committee in charge of the affair sponsored by the federation. Transportation conditions permitting, this affair will be held at a later date.

Club News

News and fun at the Veronian Club in the past few weeks: Veronians J. Luzer, J. Lesar, M. Kern, E. Eiffler, F. Rusky, Joe Zolet, J. Lipecky, Fob Franenpries and this scribe, who took care of the filming, made a most successful launching of our float into the river.

Mr. Ujchich from Pittsburgh, and Mrs. Mary Cassol, Rose Bouma, Fran Mokosek, George Gorun, F. Perrovne, Chuby Gostky, J. Lipecky from the Veronians, watch with interest the swimmers as the official Veronian swim season opens.

Vacationing

A card saying hello to all Veronians was received at the club. It was from Mr. and Mrs. Tratar (formerly Laura Rodgers), the newlyweds who are honeymooning in Chicago.

Victor Jakovac is spending part of his vacation in Buffalo, N. Y.

Introducing the Sonnie family, Mr. Howard, Mrs. Frances and the two children, Beverly June and Jimmy. The Sonnies, newer Veronians who are constantly in the company of Bud Lashell, enjoy very much the Slovene songs and other things that the Veronian Club has to offer.

Bug in Ear

Have you ever had the experience of having an insect get into your ear? Howard Costello had that happen to him at our June 13 (no wonder, Howard, look at the date!) social. After coming back to the club from the doctor's office where chloroform had to be applied in order to kill the insect, Howard told us that it was a large moth and when it whirled its wings inside near his eardrum, it sounded like a propeller of a bomber!

Hard Workers

Say, after these fellows: Mr. Cestnik, J. Martincic, Mr. Krulac, E. Eiffler, J. Youk and J. Luzar get through working on the balinks court, it really is going to be something because these fellows really know what it's all about.

Another one of our Veronian girls, Mary Krulc, has gone and got herself engaged. The gentleman's name who gave Mary that beautiful diamond, is Edward Troutman. Congratulations to both from the Veronians.

Two Juveniles who were in the limelight in the past few weeks are Richard Papp who climbed our flagpole to adjust the twine through the loophole so that the flag could be raised, and Juvenile Perrovne who has become very popular with the boys and girls who are always at the club.

Our Socials

What do you say you older folks, let's get down to the Sunday night

Integrity Broadcast

CHICAGO.—The regular monthly meeting of Integrity Lodge 631 is Friday, June 25, at 8 p. m. at 2434 W. Diversey Ave. at the home of Bro. Julius Abram's father. Please try to come.

All members who are behind with their dues and are in the habit of sending it in late, please send it on time as the secretary is going out of the state for 15 days.

MICHAEL R. FLEISCHHACKER, Secretary, SNPJ Lodge 631.

Our Members in U. S. Forces Fight for Human Rights

TWENTY-THIRD REPORT

- Lodge No. 33—Joseph Jakse, John Tomasic, Harry Knafelc, Harry Somrak, Louis Uhernik, Daniel Stariha. 106—Joseph Kosenina, Robert Lombardo, Jacob Guseill. 119—Walter Butcher, Edward Besek. 138—Vincent Braddock, Joseph Kirin, Joseph Vrcok. 178—Carl W. Costell, Joseph C. Kastelic, Victor Selan. 205—George Vukovich, Frank Menart, Albin F. Boban. 336—Edward Golick. 345—Frank Mrganik, Joseph Sikora, Frank Korosec. 447—Albert Supan, Gerald Zalaznik, Frank Pipan, Vincent Hoyak. 543—Edward F. Stanisha. 568—John Celarec, William R. Jerob, Valeria Janesich, Mary Kerzic. 589—Tony Progar, Frank Rupnik. 643—Joseph Umek, Joseph Staudohar. 650—Frank Rahne, Rudolph Basil.

Total with this report—3897

Lodge secretaries are requested to send the names of members in U.S. Armed Forces not yet published in Prosveta to the Office of the Supreme Secretary, F. A. VIDER, Secretary.

Our Front

By Louis Beniger

Exactly two years have passed since Hitler sent his planes and panzer divisions against Russia which he thought would be a push-over. That was on June 22, 1941. Most of our military "experts" at that time hastened to predict with all certainty that Hitler would be in Moscow in less than two months, while many of our "radicals" were absolutely sure that Russia would crumble from within in much less time. Obviously the former were basing their conclusions on the swift knockout delivered to France, and the latter were calculating that Russia was still a country of dissatisfied and unorganized people.

The magnificent resistance of the Russian people truly astounded the entire world. And it can safely be said that without their tremendous sacrifices and without their single-mindedness of purpose to crush the invader, the opportunity for final victory over the Axis would be very slim. It makes it plain now that Hitler's treachery by smashing his pact with Stalin, plus Japanese treachery at Pearl Harbor, which followed six months later, definitely sealed the doom of the Axis. And it is Russia that for the past two years has carried the heaviest blows of Nazi fury, a fact which is recognized by most people including Roosevelt and Churchill.

Of course, many are still saying that before June 22, 1941, the Communists and their fellow travelers branded the present conflict as an "imperialistic war," and then quickly changed the "line" by urging America to intervene. That's true, but it is also true that many of our "radicals," too, sang the same tune before Pearl Harbor. They, too, preached a "negotiated peace" and saw no difference in who wins the war, Hitler or Stalin. Lately these same "radicals" have changed their tune to the effect that, after all, it would perhaps be best if Russia would take over even Yugoslavia, anyway...

The coal wage controversy, which seemed to be practically settled, has once more broken down. Of course, reactionaries put all the blame on John L. Lewis, who is no angel, but it must be remembered that the real blame lies with coal operators who refuse to bargain. The War Labor Board ruled last week that the miners are not entitled to an increase, not even the portal-to-portal pay. The four dissenting members of the WLB called the board's action "a legalistic jurisdiction for not finally determining the case."

Iowa Undertakers Out to Bury Burial Co-Ops

PENNA, IOWA (CLNS)—The organized undertakers of Iowa are out to bury the burial cooperatives for all time in a legal attack designed to kill off the co-ops which have saved their members half the cost of funeral service. The attack, according to Reuben Schakel, president of the Iowa State Federation of Cooperative Burial Associations, will reach its first barricade when the Benton County Cooperative Burial Association comes to trial at Vinton, Iowa, June 23.

The legal attack is part of one directed against all of the burial cooperatives in Iowa and has been launched by morticians who fear the continued growth of the co-ops which provide their members with burial service equal in quality to the regular funeral parlors at up to half the price. Representatives of the eleven Cooperative Burial Associations in Iowa met in Des Moines June 2 to join together to defend themselves against the attack and pledged action to a victorious end no matter what the cost or length of time.

Already Iowa state officials are apprehensive of the political tornado they have stirred up for there are 60,000 members of the burial co-ops and these folks have many friends. Mr. Schakel points out that the co-ops have adhered faithfully to the agreement made by the burial co-ops and the Iowa Funeral Directors and Embalmers Association made October 18, 1937.

Syphilis Is Blamed For Army Rejections

Studies placed before Congress this week, based on the first 2,000,000 men examined for the army in 14 states, revealed widespread prevalence of syphilis. Dr. Thomas Parran said rejections ran to 46,000 in each million men because of the disease and 15,000 of each million because of gonorrhoea infection. In some southern states, Dr. Parran said, the prevalence of syphilis among Negroes ran to 405.9 in each 100,000, while their rate in all states was much higher than that of whites.

Your Dollar

By CONSUMERS UNION

Peanut Butter
Peanut butter is a high grade food, rich in carbohydrates, protein, minerals, and vitamin B complex. It's good value for your money—especially if you can find a good quality brand, at a fair price. Consumers Union has just completed tests of peanut butter, to determine which brands are best buys.

Quality in peanut butter starts even before the roast, with the grade of peanuts used. Roasting is important too. The roast must be deep enough to bring out full flavor, but over-roasting will give the peanut butter a scorched taste. After roasting, skins and hearts are removed, the peanuts are ground and packaged. Sugar and salt are sometimes added, and the oil may be processed to prevent separation. If you find oil on top of your peanut butter, though, don't remove it. Stir it back into the butter before using.

CU tested 32 brands for flavor, color, odor and presence of absence of defects. Best Buys were: Heinz (35c a pound); Delford (31c a pound); Monarch (39c a pound); Peter Pan (13 oz. jar 29c); Come Again (2 lb. jar 45c).

Ammonia Substitutes
CU has investigated many of the cleansers sold as substitutes for ammonia, which is no longer available, and finds most will do a good job. They're usually solutions of washing soda, trisodium phosphate or tetrasodium pyrophosphate, all good household cleansers, with a bit of pine oil added to make you think you're getting something special. The ready-made substitutes cost 12c-27c a quart. But you can make your own very easily, for less than 1/2c per quart. Use any one of these 3 formulas:

Washing Soda: buy in grocery stores at 7c for 2 pounds; add two rounded tablespoons to a quart of water. Cost: 3/10c.

Trisodium Phosphate: buy in paint stores or co-ops at 13c for 1 1/2 pounds; add four flat teaspoonsful to a quart of water. Cost 1/4c.

Tetrasodium Pyrophosphate: buy in co-op stores at 29c for 3 1/2 pounds; add four flat teaspoonsful to a quart of water. Cost 1/2c.

There's one drawback to ammonia substitutes—unlike ammonia they may deposit a fine film if they are left dry. Therefore, wipe or rinse after cleaning.

Gasoline "Dopes"
None of the gasoline "dopes" on the market will increase mileage, aid quick starting or improve pick-up, reports Consumers Union in this month's Consumer Reports. Those little green pills are no more potent for engine ailments than are the patent medicines some folks take to cure their own internal ills.

One of the most frequent claims made for gas pills is that they cut down knocking. The U.S. Bureau of Standards has tested 150 different brands and has never been able to find any measurable improvement. Another claim is that they will improve gas mileage. Usually, the user is instructed to adjust his carburetor so that he can use a leaner mixture. A leaner mixture, without use of the dope, will usually improve mileage.

How to Lose Weight
There's no royal road to weight reduction, points out CU's medical consultant. Massage and special treatments and machines are wholly ineffective. It has never been proved

that tissue can be rubbed away from any part of the body. Exercise may be fun but by itself it takes off very little weight. For instance, you'd have to climb twenty flights of stairs to use up the calories you'd get in one extra slice of bread. You'd have to walk 36 miles to rid yourself of just one pound of fat. In addition, exercise usually works up a hearty appetite so that unless you watch yourself, you'll eat back more than you lost.

The only sure way to lose weight is to cut down the amount of food you eat. But in doing this you must be careful to retain the needed foods—milk, meat or fish, cheese, eggs, vegetables and fruits. It's possible for the average person to eat all the needs of these essentials, yet cut down his intake so as to lose up to two pounds a week, safely and without exercise, massage or gadgets. Incidentally this method of weight reduction saves money while the phoney methods usually cost money.

(A menu plan and classified list of food values are given in the June issue of Consumers Reports, available for 25c from Consumers Union, 17 Union Square, New York 3, N. Y.)

YOUR DOLLAR is a regular monthly feature. The facts and opinions given are based on *Consumer Union Reports*, the monthly magazine of Consumers Union, 17 Union Square West, New York City, a non-profit organization, whose main object is to safeguard buyers by testing and reporting on consumer goods. Note especially the information on labor conditions under which products are made.

Urges Joint Petroleum Research for U.S. and Canadian Cooperatives

MINNEAPOLIS (CLNS)—Cooperatives of Canada stand ready now to join cooperatives of the United States on projects of technical petroleum research, lubricating oil refining and farm machinery manufacture.

This was the challenging message which Harry L. Fowler, manager of the world's first co-op refinery, at Regina, Saskatchewan, brought to nearly 1,000 delegates and visitors at the banquet program of Midland Cooperative Wholesale's 17th annual meeting in Minneapolis, June 7-8.

"The time has come," he said, "when our cooperative refineries must work out joint programs of administration and technical operation. We are ready at any time, for example, to go into the operation of a lubricating oil refinery whenever you are ready."

Fowler referred to technical research as one of the weak links in the cooperative petroleum production chain. "All of us are paying tribute to some form or other of patent monopoly," the trim, bald Canadian asserted. "A patent monopoly is the hardest of all to break. If we all get together to set up an independent research bureau, place it in charge of competent chemists and engineers, who will correlate the research work being done at various universities, and work out new methods of refining technique, we can stop paying through the nose for the results of the research that the other fellow is doing."

Heroism feels and never reasons, and therefore is always right. —EMERSON

Juvenile Circles

Dawn of Youth Circle 7 Plans Summer Activities

GIRARD, OHIO.—This is your Girard reporter writing about our Circle's activities for the following months.

There were about 30 members present at the last meeting to give their ideas and opinions of our summer activities. We are planning to have another skating party at the Avon Roller Rink in July. If possible, it will be July 7. If any change in the date, you will be notified.

A committee consisting of Freida Perechlin, Marjorie Macek, and Tom Ritter, was named by the President to get the required information for our party and give a report at our next meeting.

If a member is sure that he is coming to the party, he is asked to write his name on a slip of paper and give it to one of the following members, according to sections in which you live: Miti Matekovich, Henry Leskovec, and Dorothy Griffin. This committee will meet at John Kozin's June 30, at seven o'clock. Bring all the slips down.

Outsiders are welcome to this skating party, but will have to pay the full admission.

We will have another outing at Liberty Park sometime in August. A committee of three girls and three boys was chosen to plan a program for this day. The committee is as follows: Clara Mihelich, Dorothy Muster, Hermine Perechlin, Joe Leskovec, Gilbert Rohsel, and Freeman Hake. No date has been set for a meeting of this committee.

Starting with July, a new contest will begin. This contest will end in December. You will get points for the following: Attendance, new members, cooperation, singing practice, picture, sales of stamps, and articles to Prosveta and Mladinski List. Try hard and maybe you will be the lucky one to receive the prize at the end of the year. Who's going to be that lucky person?

Marjorie Jones won the insurance award. Edward Russ was not present to receive the "bank day," which next month will be thirty-five cents. Next meeting July 18. HERMINA PERECHLIN, Sec'y.

Jolly Kansans Circle Will Give Picnic July Fourth

GIRARD, KANS.—Jolly Kansans Circle No. 11 will hold a picnic at Sierle's Farm in Edison on the Fourth of July. A cordial invitation is extended to everyone to attend the affair.

Everyone will enjoy himself sitting in a cool place under the shady trees. There will be plenty of refreshments for all. So come one and all—come early and stay late. Our last meeting was held at the Franklin SNPJ Hall on June 6. A new secretary was elected, who is Frances Slomek taking Jennie Lampe's place. Jennie Lampe was elected as assistant adviser. I would like to see more letters published in the Prosveta from our members. JENNIE LAMPE.

Juvenile Circle 26 Party and Meeting June 26

CHICAGO.—Circle No. 26 will give a party on June 26, Saturday, at the SNPJ Hall, 2857 S. Lawndale Ave., beginning at 1 p. m. The regular meeting which was to be held on the same day in the morning will be held in the afternoon.

Games will be played and prizes awarded to the winners. Refreshments will be served to young and old. You, your parents and friends are all invited to attend.

Remember that the meeting will be held in the afternoon instead of the morning. SYLVIA TROJAR, Sec'y.

Navy Has Bad News For Labor-Baiters

This may be bad news for the labor-baiters, but the Navy Department this week revealed that American workers are doing a spectacular job of keeping the nation's fleet in prime fighting condition.

Time and again, at distant points, ships have broken down and emergency appeals have been sent back for extra parts. In response to such pleas, workers have toiled like beavers, day and night, to rush the needed parts to completion, so that waiting planes could bear off with them, the navy said.

"As a result of labor's efforts, the navy now is able to service its ships in record time in all parts of the world," the Navy Department declared. "Whatever the part required, labor has come through and our fighting craft is soon back in battle."

Distinction
Joe—Did you say your girl's legs were without equal?
Jack—No. I said they were without parallel.

Candidly Speaking
"Figures don't lie."
"They're not supposed to. They are simply raw material in the hands of the expert."

GOT 12 ZEROS AT GUADALCANAL

TALKING OF VICTORIES for their Marine fighter squadron over the Japs in two air battles at Guadalcanal are Lieutenants Arthur T. Wood, Frank B. Baldwin and W. J. Shooker. The twelve Jap flags painted on the propeller denote Jap planes shot down. Marine photo.

Slovene Boy, Hero of Seven Battles

Corp. A. Gerdin Wins Five Decorations Including President's Citation

A young Slovene hero, Corp. Adolf Gerdin, who enlisted in the Marines at 19 and already fought in seven battles on Tulagi and Guadalcanal, is now visiting his parents, Mr. and Mrs. John Gerdin, in Little Falls, N. Y. He came home on June 4 and will report for duty at Camp Le Jeune, N. C., on July 2.

Young Adolf's father, Bro. John Gerdin, is president of SNPJ lodge 282 of Little Falls, N. Y., whose four other sons are also in the service.

Corp. Gerdin is husky, healthy proof that the number "13" isn't necessarily unlucky. It was on the 13th day of the month that the contingent of which he was a member left the United States. It was a 13th when he was wounded by shrapnel. The marines were overseas 13 months, and they left Guadalcanal to return home on the 13th of another month.

Adolf enlisted in the marines Jan. 2, 1942. After leaving the marine base at San Diego, Calif., the outfit was at Samoa for a while, and then swooped down on Tulagi last summer and Guadalcanal, where he met two other Little Falls fighting men in the South Pacific. At New Caledonia he encountered Arthur Gregorka, and at Wellington, New Zealand, he met Bernard Miller.

Gerdin was wounded the night of Sept. 13 in the battle of Lunga river, which raged for two nights and two days. "It wasn't much—just a scratch," he discounted his wounds upon his return home. But he has permanent mementoes of them, one a scar on the under side of his wrist, and the other a scar on his ankle. But he wasn't out of action long, for the sight of others so much more seriously wounded than he made him "ashamed to take up the doctor's time," said our Slovene hero.

As is known, malaria constitutes one of the greatest dangers to our fighting men in the tropics, and on nine different occasions Corp. Gerdin was taken ill with malaria. Thanks to modern medical science, Adolf was able to shake off the disease in a few days, and resume his place on the firing line. Of all the phases of warfare, Gerdin declared, most of the soldiers have the greatest fear, because of their feeling of helplessness, during air raids, of which he said there were about two a day by the Japs during the 79 days he was on Guadalcanal.

He said that many of the Japanese speak excellent English. Some of the Japs who were captured on Guadalcanal were wearing rings of the University of California, and some had automobile driver's licenses issued in California. He describes the Japs as fanatical fighters.

After returning to the United States Corp. Gerdin visited Hollywood where he met such stars as Sonja Henie, Carmen Miranda, Alice Faye and others. The marines were given the opportunity to watch the filming of a scene from the forthcoming picture "The Girls We Left Behind."

Last Friday, June 18, young Adolf reached his 21st birthday and the occasion was appropriately observed. Many of our Slovene families are well represented in the U.S. armed forces, and the Gerdin family of Little Falls is one of them.

Louis Gerdin, in the Navy, is in Puerto Rico; Joseph, in the Army, is somewhere in North Africa; John, also in the Navy, is training at Sampson; William is believed to be a prisoner of the Japanese. And there is still a Gerdin boy at home, Harold, who is 14 and still in high school, but who has already decided that the Marine Corps is his choice. Naturally, he is proud of his brothers in the Navy and Army, but says that the Marines are his favorites.

Spirit-o-Grams

By Whoosht

ST. LOUIS, MO.—Our meeting date of July 9 holds special interest to all those concerned for a basket picnic to be held soon.

Returns on the dance tickets must be made immediately, before the next meeting date or members will be held responsible for same.

Continue to do your part in purchasing War Bonds and Stamps from our Secretary and Treasurer. Remember, it is your gain, not a loss.

This 'n' That, Johnny ("Lindy"), Lokar—remember him?—former president of the Struggler lodge of Cleveland, Ohio? He is now secretary to the mayor of Cleveland, Frank J. Lausche, and now very capably performs the duties, previously done by three men. No doubt, we know Johnny!

Spirits extend their sincerest sympathies to the Blaz Odar family of Lodge 318 in the loss of their son and brother, Cpl. Frank Odar, who was killed in action in New Guinea.

Pete and Anne Kokal visited Eureka, Mo., during their vacation, and what do you know? Pete has gone back to his old job as milk hand and likes it! He even shot a squirrel. He said he was going home to rest up.

Inez Kokal and son, Gary, spent a week with Minnie Vavrek in Waukegan, Ill., recently. By the way, Frank Kokal said he was planting acres and acres of potatoes this year.

Our best wishes to Ann and Roy Changier, president and secretary of the Pioneers, who have left for Arizona.

John and Anne Spiller have proved to be real gardeners. Everything imaginable is being grown in their garden, even sweet potatoes!—tho' I'm afraid they have nothing on John Zimmerman, who will soon have ripe tomatoes to eat, right from the yard. Good for you all!

Otto "Mike" Kaushep of Scott Field, Ill., was the guest of Sophie Vertovsek and family for a weekend in Livingston, Ill. recently.

SNPJ's first vice president, Mike Kumer, was graduated from the officer's school and has been commissioned second lieutenant. He has been transferred to Fort Hamilton, South Brooklyn, New York.

New members have been proposed and their initiation will take place next meeting, so won't you be there to welcome them?

Mary Ann Garger is now a sergeant in Civilian Air Patrol. Anthony La Borda is in line for instructor in aviation. Our best wishes go forward to you both!

I wonder how many of you have read the interesting stories and write-ups by Louis Adamic, our Slovene author, published in the Sunday Globe Democrat, magazine section. Watch for them.

Railroad Earnings in Blue Chip Class

The Central of New Jersey, after paying all expenses, including interest on its bonds, earned \$18.39 a share on its common stock last year. That's good news for the Reading Company which dominates the Central and the B. & O., and New York Central, which own the Reading.

The Southern Pacific did even better. It earned \$21.30 a share on its common stock in 1942 against \$12.08 the year before.

May 16 in Milwaukee, the program was well prepared, the attendance was good, and moral and financial success was attained.

He further reports he prepared certificates of attendance and suggests to print a sufficient number same, which is approved.

The following operation reports were approved for payment upon recommendation of the supreme medical examiner: Giachino Battistone (6), \$35; Julia Podpodec (28), \$35; Math Polajnar (46), \$50; John Fatur (308), \$35.

Applications for assessment loans and special benefit were also approved (details in Slovene minutes). Meeting adjourned at 4:15 P.M.

Vincent Cankar, President
F. A. Vidar, Secretary.

HOW ARE YOU SERVING AMERICA?

- ★ Conserving food and clothing?
- ★ Salvaging scarce materials?
- ★ Buying War Savings Stamps and Bonds?
- ★ Refusing to spread rumors?
- ★ Sharing your car with neighbors?

U. S. CITIZENS' SERVICE CORPS

ASK YOUR LOCAL DEFENSE COUNCIL

IT'S CLEANUP DAY ON ATTU

GUNS READY for the coup de grace. Yanks plunge into a Japanese gun emplacement on Attu Island after blasting it with hand grenades. When the mopping-up work was finished, less than a dozen Japs had survived the attack on the strategic Aleutian isle.

After Il Duce, What in Italy?

By GAETANO SALVEMINI

When the nazi-fascist military machine breaks down in Italy, the armed forces of the United Nations, among which those of Britain and America will have the last word, will not be able to occupy the whole Italian peninsula at one stroke. A crisis will be unavoidable in large sections of the country between the moment military breakdown begins to set in and the time when the armed forces of the Atlantic powers will have firmly established their control over the whole peninsula. During that period of crisis in the occupied sections, the men who have run the machine of the fascist administration—a machine shattered and discredited by defeat but not yet demolished—will find themselves face to face with the men of the underground, anti-fascist groups who will come out into the open. These underground groups fall under two headings: believers in democratic institutions and Communists.

Confronted with such a situation, what are the leaders of the armies of occupation going to do?

Certainly, they will not land in Italy with the purpose of setting up Soviet republics there. As long as they are there, they will prevent the Communists from carrying out coups de main against the other political groups. Besides making Communist coups de main impossible, what ought they to do? Should they bolster up a more or less disguised fascist regime, or should they allow the Italians to work out their own salvation in their own way? What are to be the aims of America not only in Italy, but in all countries west of Russia? Is the blood of American youth to be shed for the ideals of Jefferson, Lincoln, and Wilson, or for those of the British Tories, the Bishop of Brooklyn, and Father Coughlin?

Let us assume that our Government intends to remain true to American traditions and ideals. In this case all the fascist highrups, and those among the lower ranks who have shown particular fanaticism, will be interned on penal islands for the duration pending the decision of the post-fascist regular Italian Government. All fascist organizations, starting with the secret police and the General Staffs of the Army, the Navy, and the Air Force will be disbanded and their headquarters closed. Fascist uniforms, badges, and flags will be forbidden. Fascist legislation limiting personal and political rights will be repealed. The Italians will be left free to reorganize their press, their associations, their political parties.

The occupying authorities should not support the democratic groups by granting food to the people who join them, or withholding it if they prove recalcitrant, or by any other similar unfair tactics. Their support to the democratic groups would necessarily arise from all those military measures they would be bound to take on their own account to protect themselves from communist uprisings or fascist acts of treachery. This would not be direct and positive, but indirect and negative support. Its aim would not be to grant predominance to the democratic groups. Yet the resulting conditions may be of great help to these groups if they know how to utilize them.

Then, within six months, let us say, municipal elections by universal suffrage would be called. Three months later, elections for provincial councils would be held. At the end of the year, a national Constituent Assembly would be elected. When a regular government is established by the Constituent Assembly, the peace treaty would be signed, and the armed occupation would come to an end.

Britain and America, by demolishing the fascist military structure, preventing communist coups de main, and granting the Italians a cooling off period during which they can freely organize themselves, will enable them to choose their own form of government according to their own wits. Britain and America will earn respect and gratitude by their fair dealing and humanitarian action.

If such conditions materialized, what would the Italians do?

Most American correspondents who were in Italy in 1940 and 1941—S. R. Davis of the Christian Science Monitor, J. T. Whitaker of the Chicago Daily News, H. L. Matthews of the New York Times, R. C. Mackay of the United Press, R. C. Massock of the Associated Press—agree that "the royal family is as bankrupt politically as Mussolini," that "the House of Savoy has lost greatly in prestige," that "important middle and upper middle-class groups are now bitterly attacking Victor Emanuel," that "the King has lost the respect and probably earned the contempt of his people," that "both Americans and English vastly overestimate the personal standing and influence of the royal family in Italy," that "the royal family is now definitely committed to Fascism and must continue to support the Duce," that "the Crown is in contempt among many Italians," that "the Court has identified itself so closely with the German alliance that it is idle to try to wean them away from Germany." From these statements we may draw the inference that the majority of the

politically-minded Italians would dispense with royalty and establish a democratic republic.

The republican tradition never died out in Italy. Mazzini and Garibaldi, two of the foremost heroes of the Italian Risorgimento, were republicans. There was a moment at the end of 1848 and the beginning of 1849 when it seemed as if Italy were destined to become united under a republican flag. Under a republican flag Rome and Venice fought the French and Austrians in 1849. Most of the men who were prime ministers and cabinet ministers in Italy from 1876 to 1891 were converted republicans who had accepted the House of Savoy as a useful medium for creating national unity and establishing free institutions, but not as representative of a traditional legitimacy. A republican party continued to exist in Italy even under monarchical institutions, and was always represented in Parliament. The Socialist party put more emphasis on social rather than constitutional questions, but was republican in principle. The Christian Democrats also never held any brief for the House of Savoy. Millions of Italians have spent some time in North and South America, in France, in Switzerland. The notion of a republic is not strange to them. The secretary of what was once the powerful Catholic Populist party in Italy, Reverend Luigi Sturzo, now living as an exile in this country, has aptly pointed out, in Foreign Affairs, April 1943, that as the armies of the United Nations move forward in the occupation of Italy, the first task of the generals will be to set up managers in the occupied cities, and obviously these new local authorities will not derive their power from the King, for he will be on the other side. As long as the King remains with the Axis, he will be the representative of an enemy power. When the Allies reach Rome, either the King will flee together with Mussolini and his Nazis, or he will remain in Rome and give himself up, or he will order the cessation of hostilities and ask for an armistice while his armies continue the struggle alongside the Germans. If he flees, the King will still be an enemy. In the other cases he will become a prisoner or a Quisling with no actual authority, while Hitler will supplant him in the provinces under his control until he too is expelled. "These various hypotheses help to demonstrate that the problem of monarchy was inevitably posed on the day the King signed the declaration of war and thereby assumed responsibility for what was to happen as a result of that act."

Republics have never arisen from the endeavors of republicans, but always from the stupidity and cowardice of Kings.

To be sure, nobody, unless he is a fool, can be positive and definite about the shape of things to come when the present earthquake is over. Had one lived in England in 1831, would he have been able to know what England would be in 1834? Would he have been able to say in 1898, under Salisbury, what England would be under Lloyd George, or rather would he not have asked: "Who is this Lloyd George?" Are we in a position to forecast who will be the President of the United States in 1945? Are we in a position to forecast what England will be in 1945? How can one describe today what the French Fourth Republic will be tomorrow?

The mood of the Italian population is in a permanent state of flux. Last summer most of them were dejected, desperate, in something like a "political coma." Only stubborn minorities were ready to come forward at the first opportunity. The Russian military successes changed the picture. A man who visited the whole of Italy last fall, came out with the news that the Italians were 98 per cent against Mussolini and 75 per cent for Russia. This does not mean that they had "gone Bolshevik." It only means that they saw a ray of hope coming from Russia. If nobody else helps them out, they will receive Russian armies as their liberators; but if Britain and America rescue them from their present misery, they will take hold of both their land and their souls. Thus to a very large extent, the behavior of the Italian "masses" will be conditioned by the ups and downs and ultimate outcome of military operations. Thus, if I were asked to make a bet about future developments in Italy, I should not do so, if for no other reason than the fact that future events depend to a very large extent on what the British Foreign Office and the American State Department intend to do.

What the Italians or other European peoples west of Russia will do when the nazi-fascist regime collapses, should be their own business, and not that of Britons and Americans. It is high time people in Britain and America stopped speculating on what the Italians will do and teaching them what they ought to do. They should rather begin to concentrate on what Britain and America ought to do if they intend to remain true to those democratic principles of which they claim to be the custodians. If the Italians do not know how to take advantage of the opportunity offered them by the armies of occu-

patation, we should be sorry for them, but we should always be able to say: "We did our best; our record is clean."

On one point alone the Italians are to be told—and as a matter of fact they are being told—that they will not be allowed to do what they please. They will not be allowed to start a fresh war. They will be disarmed and will be kept disarmed. When they have been deprived of their Navy, their Air Force, their tanks and their artillery, and thus have been made incapable of starting another war, they can do anything they want with their domestic affairs.

Unfortunately, everything we witness points to the fact that the British Foreign Office and the American State Department have little use in international politics for the principles of Jefferson, Lincoln, and Wilson. There is danger they may follow unwittingly policies in Italy as well as in all other countries of Europe that ultimately will be used by the fascist elements for their own advantage. There is great danger that should reactionary ideas prevail, our armed forces in Italy, while preventing communist coups de main, will join hands against the democratic groups with the Fascists who suddenly profess pro-Allied sentiments. This will help the Fascists to remain in control of the press, the associations, the assemblies, the trade-unions, and local and central governments. Italian democrats who come to the fore from the underground will have to swallow a by-product of the fascist dictatorship, and if they do not do the swallowing with sufficiently good grace, they will be dispatched to jail or to the next world altogether, waving flags emblazoned with President Roosevelt's famous "four freedoms everywhere in the world."

The most suitable advisers for such a work of "reconstruction" are at our disposal. They are the fascist generals who were made prisoners by the British in North Africa and whom Mr. Churchill has lent to President Roosevelt for the duration. There is among them a former Minister of War in Mussolini's Cabinet. They have shown little skill outside Italy when it was a matter of killing armed foreign soldiers, but they gained great experience in equipping fascist bands that specialized in murdering unarmed fellow countrymen. It seems that the lend-lease system provides for the export of goods from America to England and the export of fascist politicians, dethroned kings, and discredited generals from England to America.

A most insidious and dangerous influence leads the American State Department astray: that of the Catholic Higher Clergy in America.

I say the Catholic Higher Clergy and not "the Catholic Church." The Catholic Church consists of the Upper Clergy, the Lower Clergy and the laity. The Lower Clergy and the laity are not responsible for the instructions they receive from above. When they carry them out (which is not always the case), they are obeying orders—and they would obey even if they were instructed to take precisely the opposite course. Thus, the real responsibility is with the upper ranks of the hierarchy. The Vatican is the central organ of this world-wide hierarchy and its orders are obeyed with absolute discipline by the Catholic episcopate. The Vatican claims that it is concerned only with spiritual and moral issues. The fact is, however, that it is dragged into politics by its desire to play a political role in all countries. Thus even if the Vatican's aims are spiritual and moral, its policies are temporal and political. When we speak of the Vatican as a factor in the present international situation, we are not concerned with its religious aims and purposes, but with its political activities. Such activities are not matters of religious dogma, and we are entitled to discuss them just as we are entitled to discuss those of the Roosevelt Administration.

Now, the Vatican has tied itself up in Italy with the fascist regime in the same way that it tied itself up with the Franco regime in Spain and the Petain regime in France, though in France the resistance of the lower clergy has forced Pius XII to abstain from such open co-operation with Petain as he practiced when nazi victory seemed at hand. Having bound himself to the fascist regime in Italy, Pius XII is forced to realize that its collapse will bring about the abolition of those privileges which his predecessor, Pius XI, obtained for the Holy See and the Catholic clergy through the so-called Lateran treaties of February, 1929. Many bishops, archbishops, and cardinals in Italy who have become notorious for their servile connivance with the fascist dictatorship will have to face hard times when it collapses. One of the most serious difficulties which will confront the post-war democratic government in Italy will be that of preventing a violent reaction against that section of the Catholic clergy that has committed itself too blatantly to fascist policies. This is why Pius XII is doing his utmost to save from shipwreck what can be saved of the fascist regime.

Here enter the American episcopate and those political organizations which follow the lead of the episcopate. The Catholics can tip the scale of American elections, especially in the State of New York,

The Upper Crust

"Mr. Rumbottom is so modest. He wants this \$1000 in cash sent anonymously to the NAM."

Co-Ops Assail Black Market Trading

NEW YORK—Recurring high points of enthusiasm characterized the Fifteenth Annual Meeting of the Eastern Cooperative Wholesale and the dedication of its new warehouse and headquarters (one of the tenth largest grocery warehouses in New York) during the Memorial Day weekend.

Five hundred delegates and visitors crammed the Sun Room at the Hotel Edison for the annual banquet at which Dr. M. M. Coady, dynamic leader of the Nova Scotia cooperatives, characterized cooperation as "a shuttle flying through the locks of time as the only form of enterprise that has a right to call itself business, and as the only one democratic way the economic process can be carried on."

Howard A. Cowden, president of the Consumers Cooperative Association of North Kansas City, Mo., speaking at the same banquet described the remarkable progress of the cooperatives in the middle west and predicted that "it is just a question of time until consumer cooperatives handle a larger percentage of groceries than they do of feed, farm supplies, petroleum products or any other commodity." He told how cooperatives had stepped into production and built factories that paid for themselves out of their earnings. Among the "free factories" in CCA land are twelve oil wells, two oil refineries, two saw mills, two canneries, a dehydrating plant, paint factory, grease plant, bottling works and other enterprises. He proposed that Eastern Cooperative Wholesale make its own Five Year Plan for production of food products.

At the next afternoon session the delegates voted unanimously to authorize their co-op wholesale to take whatever other steps are feasible in

whose electoral vote may determine the Presidential election. Through the influence of the American State Department, the Catholic hierarchy in America is making use of its electoral strength in the United States to rescue the fascist regime in Italy from disaster.

I am afraid that our State Department, pending the Presidential election of 1944, will be unable to break away from its present mistaken policies. Yet the destinies of the world today are in the hands of American citizens and, in turn, the fate of American democracy depends on the right or wrong solution of post-war world problems.

Let us hope and pray that the moral integrity and the common sense of the American people will perform the miracle of putting the door on the right hinges before the time comes to elect a new President. Let us hope and pray that our leaders will change their minds before it is too late. But each of us has to do his part. Each one of us now, and not in 1944, ought frankly to tell President Roosevelt that we have trusted him for many years and that we should like to go on trusting him for many more years, but that he cannot sit on both the Vatican stool and the liberal stool. If the President does not make his choice in our behalf, we will be forced to make our own choice against him.

—Reprinted by permission of FREE WORLD June 1943.

U.S. and World Co-Op Representatives Plan Reconstruction Steps

Aid of Co-Ops in "All-Out Attack on Hunger and Disease" Pledged in National Broadcast

(Co-op League News Service)
NEW YORK—Representatives of cooperatives in many sections of the world met with the Committee on International Cooperative Reconstruction of the USA here May 31 to map out further steps in the huge job of reconstruction of cooperatives in the occupied countries and to spread the cooperative method as a means of strengthening world democracy.

Taking part in the sessions were Howard A. Cowden, president of the Consumers Cooperative Association who is chairman of the committee, Dr. James P. Warbasse, president emeritus of The Cooperative League, L. E. Woodcock, manager of Eastern Cooperative, E. R. Bowen, John Carson, and W. J. Campbell of The Cooperative League staff, and members of the International Committee for Cooperative Reconstruction which was formed a year and a half ago by members of cooperatives in other countries of the world now in the U.S. As a result of the conference, The Cooperative League committee will ask representatives of cooperatives from various areas throughout the world to act as an Advisory Council on post-war reconstruction. Names of the members of the Advisory Council will be announced as soon as possible. Several important steps in the program of reconstruction were under discussion at the conference.

During the full day conference Howard Cowden, chairman of the committee, made a radio address over a nationwide hook-up of the Columbia Broadcasting System in which he pledged the aid of the cooperatives in an all-out attack on hunger and disease in the period of relief and reconstruction.

Agricultural cooperatives in the United States are supplying roughly one-third of the total Lend-lease food shipments to our allies, Mr. Cowden pointed out. Cooperatives in Czechoslovakia, Norway, the Netherlands, Denmark, Belgium, France, and other occupied countries were doing a flourishing business in production and distribution of foodstuffs before the war. They can be quickly restored at the close of hostilities, Mr. Cowden declared, and will provide an efficient, democratic system of distribution for the vast stores of foodstuffs that must be rushed to Europe. Moreover the cooperatives will remain as an integral part of the economic fabric of all countries after the relief phase has passed, exerting a powerful influence in support of democracy and internal stability.

Mr. Cowden explained that consumer cooperatives in the USA own factories and plants which are producing canned vegetables, milk, flour, bread, feed, fertilizer, tractors, milking machines, seeds, insecticides, petroleum products, and other commodities. They are constantly expanding in the field of production. Consumer cooperatives will do nearly a billion dollars of business this year. Eight thousand marketing cooperatives are doing a yearly business of two billion dollars. They are large shippers of farm products of all kinds to foreign countries, including such products as wheat, dried fruits, and field seeds, vegetables, eggs, and milk products.

"The services of these cooperative agencies, with their vast resources, their great experience in production and distribution, and their worldwide connections should be used to the maximum. No one statesman or group of statesmen, no one nation or group of nations, can bind the wounds of war or establish a worthwhile peace by legislative fiat, they must have the willing and eager assistance of the plain people, armed with ideas, the right, and the means to establish the foundations of some form of economic democracy. The world-wide cooperative movement with one hundred million family members in 40 countries throughout the world is ready and anxious to make common cause with the food strategists of the United Nations in an all-out attack on hunger and disease. Moreover, after relief has ended the pangs of hunger, these cooperatives are ready and anxious to play a greater role than ever before in building an economic foundation broad enough and strong enough to support an enduring peace."

CORRESPONDENCE WANTED
Slovene bachelor, 37, desires correspondence with Slovene ladies aged 27 to 40 who are matrimonially inclined; preferably with those who are non-sectarian and are progressive minded. State your full description and enclose photo in first letter. Returnable upon request. Write in confidence to: E. A. G., c/o 2657 S. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois.

People who put on the most style, are often those who put off the most creditors. —S.A.M.

All knowledge is lost which ends in the knowing. —RUSKIN

Power is the most intoxicating wine man ever drank. —TRUTH

FRYER FUNERAL HOME
"SINCE 1875"
Your guarantee of Honest and Dependable Service
MEMBER OF SNFJ
Centrally located to serve Wash. and Allegheny Counties, Penn.
Call Bridgeville—44

Where Money Goes

What are the farmers and workers and the masses of our people generally doing with their increased purchasing power?

The Federal Reserve Board answers they are buying for cash, paying off old debts contracted during the depression, and in other ways trying to get in shape for any depression which may come along after the war.

One item emphasized by the board has to do with "consumer credit." This has declined \$4,700,000,000 during the last 18 months.

That indicates that if the American worker has money in his jeans, he is not likely to go into debt.

Moderate
Rose Cleveland, who served as mistress of the White House until her brother married, was a delightfully genial and quick-witted woman.

One day she was assisting at a reception held by the President, when a man from the backwoods approached and said, "Delighted to meet you, madam; I'm sure you hail from Buffalo?"
"Yes," answered Miss Cleveland, with a smile, "but we reign here."

Good nature, like a bee, collects honey from every herb. Ill nature, like the spider, sucks poison from the sweetest flower.

End of Beautiful Friendship
"Do you know, dear, my hubby says I look 10 years younger in this hat."
"Really! How old are you?"
"Thirty."
"No; I mean without the hat."

A PERSONAL NOTICE
The Post Office has asked the cooperation of all readers of the Prosveta in addressing mail to this office. To expedite mail and relieve mail burdens, the Post Office has established a zone address system. The Prosveta key number is 23. Address all mail as shown below:

Prosveta
2657 So. Lawndale Ave.
Chicago 23, Illinois

Why Suffer the Miseries of Constipation In Summer?

When functional constipation hangs on and makes you feel miserable, nervous and out of sorts and you suffer from its symptoms—headaches, bad breath, upset stomach, indigestion, loss of sleep, lack of appetite, and your stomach feels crowded because of gas and bloating—get Dr. Peter's time-tested HOBOKO. More than a laxative, it is also a stomachic tonic medicine compounded of 18 of Nature's own medicinal roots, herbs and botanical HOBOKO puts sluggish bowels to work and side them to gently and smoothly cleanse the system, helps drive out constipation gas, gives the stomach that splendid feeling of warmth. Take as directed on label. If you again want to know the joy of happy relief from constipation's miseries and comfort your stomach at the same time, get HOBOKO today and also receive

FREE 60c Value—
Trial Bottles of

DR. PETER'S LÉVIVY OLEJ LAXATIVE—antispasmodic—brings quick relief from rheumatic and neuralgic pains, muscular backache, stiff or sore muscles, strains and spasms.

DR. PETER'S MAGOLO—alkaline—relieves certain acute disturbances of the stomach such as acid indigestion and heartburn. Also valuable to combat cramps and upset stomachs in hot weather caused by summer complaint.

MAIL this "SPECIAL OFFER" Coupon—Now

Enclosed is \$1.00. Send me postpaid 11 oz. HOBOKO and free 60c value—trial bottle each of Lévyvy Olej and Magolo.

C.O.D. (charges added).

Name _____
Address _____

Postoffice _____
DR. PETER FARNNEY & SONS CO.
Dept. 44-10C
3501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

326 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.

In Memoriam
In loving memory of our beloved wife and mother
THERESA LEPEY
who passed away June 25, 1943.

A year has already passed since you left us; we miss you more than ever, but your memory will always live in our hearts.
Sadly missed by Frank Lepey, husband; Julia, Verona, Fannie and Frank, daughters and son, all in Chicago; Mary, daughter in Colorado.
Chicago, Ill.